

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Poesis Sacra Sive Vitae, Mortis, Et Resurrectionis
Salvatoris Nostri Jesu Christi Historia**

Hermanni, Joachim Heinrich von

Hildesii, 1743

VD18 10904743

Poeseos Sacrae Pars Tertia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68828)

Contrivisse caput Christum, mons Golgotha Mundo
 Testis adest; Crux alma sacro madefacta cruore
 Comprobat; & sanctum quæ Christi corpus adornant,
 Quinque cicatrices, Domino redeunte, docebunt.
 Ringere magne draco; pulso te Principe, servum
 Christus adoptavit: submisso vertice noxas
 Deprecor à Domino, jurans, me nolle deinceps
 Auscultare tibi; sed quod, Baptismatis undâ
 Ablutus, Superis Patrini voce sponondi,
 Illasâ servare fide: denuncio bellum,
 Hostis inique, tibi; submittet robora Jesus.

POESEOS SACRÆ

PARS TERTIA,

INQUA POEMATE ASCETICO
 REPRÆSENTATUR

1mo. Transfiguratio Christi in monte Thabor.	6to Colloquium cum Nicodemo.
2do. Christi colloquium cum Samaritana.	7mo Parabola agricolæ seminantis.
3to Decollatio S. Joannis Baptistæ.	8vo Petitio matris filiorum Zebedæi.
4to Descriptio ultimi Judicii à Christo proposita.	9no. Ultima Christi per M. Magdalenam facta unctio.
5to Historia de divite epulone, & paupere Lazaro.	10mo Institutio Ss. Altaris Sacramenti.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO PRIMA.

S. MATTHÆUS. CAP. 17.

Et post dies sex assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus, & duxit illos in montem excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies ejus sicut Sol; vestimenta autem ejus facta sunt alba

alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis Moyses & Elias
eo loquentes &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus in monte Thabor
Moysæ & Elia visitatus, aspicientibus tribus Discipulis
Petro, Jacobo, & Joanne, transfiguratur; & ex
monte descendens, oblatum sibi adolescentem à furioso Dæmone
ad instantiam afflictæ patris, miraculosè liberat. &c.

Ardus excelsus mons surgens vertice Thabor
Non scopulis horrens, sed campi cinctus
Undique planitie, Galilæos occupat agros.
Hunc ascendebat Jesus; comitesque fideles
Matt. 17. Simon Petrus erat, Zebedaiadæque, Jacobus
Joannésque simul, fratres, quos Christus amabat
Arcanisque suis testes cupiebat adesse.
Salvator tanti præcelsa cacumina montis
(Ex quo, nî dubium præstringant nubila visus
Multarum possunt ditionum regna videri)
Eminus, cupidis stellata palatia votis
Suspicit, & genibus positus in cespite, Patrem
Aggreditur precibus; penetrant suspiria nubem
Inclinansque caput, Divini plenus amoris
Respectu, commendat opus, quod dramate mactatum
Humani generis causâ complere parabat.
Lingua negat sonitum, titubâtq; , nec amplius
Inveniunt voces, quibus hæc devotio dignos
In versus coëat: comites subeunte sopore
In dubium vertunt paulatim lumina somnum
Sed lux ampla Dei, quâ collucebat aprici
Montis apex, oculis excussit tædia: fulgor
Insolitus triadem comitum, quo, nescio, cæcæ
Prostravit: siquidem facies speciosa Magistræ
Instar Solis, erat radiorum lumine plena,
Intactamque nivem vestes candore præibant.

Hoc viso fulgore , novi datur ansa pavoris,
 Quando vident, inter veterum duo lumina Vatum
 Eliam Mosémque , suum radiare Magistrum.
 Os utriusque viri visu venerabile ; purâ
 Fronis nive candidior ; radiantes luce coruscâ
 Ardebant oculi , promissâque barba decorè
 In pectus niveis fluitabat candida cirris.
 Candida vestis erat , fulvo circumdata limbo,
 Quam succingebat speciosis fibula bullis.
 Mysticus ore sonus , sermo gratissimus , altos
 Spirabat sensus , & concernentia Christi
 Martyrium. Simon Petrus tunc fronte levatâ
 Hæc interpellans jucundis seria verbis,
 (Ignorabat enim, quidnam loqueretur, amœnæ
 Fonte voluptatis nimio velut ebrius) inquit:
 Hic residere bonum ! tria convenientia celsæ
 Imponamus huic rupi tentoria : primum
 Christe tibi dabimus, Mosi concede secundum,
 Eliæ reliquum. Sed enim vehemente stupore
 Enthous, has Petrus vix protulit ore loquelas
 De Cælo submissa venit pulcherrima nubes,
 Circumplexa novo quodam candore Magistrum
 Eliam, Mosemque simul, retrahitque gradatim
 A solito Mundi commercia Cœlica sensu.
 Lux peramœna quidem , sed scintillante nitore
 Præstringit visûs aciem, facundâque tali
 Alloquitur sonitu Petrum , Petri que sodales:
 Filius hic meus est, quem summo cordis amore
 Prosequor ; hunc statuo pro directore salutis,
 Quem vos , & gentes omnes audire tenentur,
 Post sonitum Divæ vocis , quam lucida nubes
 Edidit , occulto celeberrima visio raptu
 Annihilata , refert Mosem per opaca silentis

Ostia telluris, Patribûsque redonat avitis,
 Eliámque suo Paradisi reddit Enocho
 Cultori socio. Quo factò apparuit unus
 Discipulis ternis Dominus Salvator, eisque
 Mandat, ut excusso surgant terrore; nec
 Hæc ostensa sibi Cœli secreta revelent,
 Donec ab Inferno devictâ morte resurgat.
 Quis dubitare potest, veteres sub carcere
 Exultâsse Patres, Legislatore reverso,
 Et referente, suis oculis vidisse benigni
 Ora Redemptoris? concivem redditus hoc
 Elias recreavit Enoch, dum mystica sacri
 Colloquii monumenta suo patefecit amico.
 Vos quoque Discipuli, quorum fors æmula
 Quàm fortunatè Superùm magnalia vestro
 Spectâstis visu, propriisque oracula Cœli
 Auribus hausistis! Divinam vivere jussi
 Ad Salvatoris normam: non amplius errant
 Qui sic instructi, Cœlo ductore reguntur,
 Vivite felices! Paradisi carpite fructus,
 Nectareos Superùm lati gustate liquores,
 Nôsq̃ue patrocínio vestro relevate misellos.
 Sub Solis reditum, dum prima cacumina celsi
 Montis inauraret rutilo Pallantias igne,
 Cum sociis Dominus, veteri statione relicta
 Culmina deseruit, sacro pro more clientes
 Ædificaturus verbis. Radice sub ima
 Montis ubi moles in planos desinit agros,
 Occurrit reduci numerosa frequentia plebis,
 Ex mediâ populi turbâ vir plenus amarâ
 Anxietate refert: Me fors recreaverat almo
 Conjugii fructu, prolem mihi sæpe rogatam
 Unigenam tribuendo marem; sed plenus am

Fletibus adjungo, spem depopulatur Erinny's!
 Quippe bono juveni Dæmon furiosus inhærens ^{Matt.}
 Hunc premit, & cruciat, tantâq; tyrannide sævit, ^{17.}
 Ut spectatores pulsi terrore recedant.
 Discipulisque tuis hoc implacabile monstrum
 Sapius illufit; cassoque labore, superbi
 Irruit in puerum duplicata ferocia monstri:
 Hinc vir magne Dei, Te flexo poplite pronus
 Invoco, Te veneror, Te votis mille fatigo;
 Afflicti miserere patris, miserere puelli,
 Et desperatam miseris impende salutem.
 Salvator, flecti facilis, producere mandat
 Obsessum juvenem: veniens quasi fulmine tactus
 Sternebatur humi, furisq; agitated atrocem,
 Instar ringentis tauri, dabat ore boatum,
 Spumabat labiis, dentes stridore sonabant;
 Crura rotabantur, colubrôque simillima, miris
 Conglomerata modis terrebant membra catervam.
 Aspiciens Dominus petulantes Dæmonis ætus,
 Dic, ait ad pueri genitorem, forsan ab annis
 Pluribus hoc fato fuit exagitatus? Ab ipsis,
 Respondet, cunis: nam sapius hoste maligno
 Instigante dedit puerilia pectora flammis;
 Sapius (ah! cogor veterem renovare dolorem)
 Si fortasse sui custodis cura remisit,
 In Mare præcipitem se pufio turbidus egit.
 Suppliciter, Vir magne Dei, Te deprecor, adsis
 Auxilio miseris; & nobis, obsecro, præsta,
 Si quid opis præstare potes. Respondet Iesus:
 Cuncta valet generosa fides, si credere possis.
 Credo, reponebat lacrymis vir mæstus obortis;
 Fortifica robur fidei; disperge furorem
 Dæmonis, & pressis tandem succurre: Redemptor

Increpat audacem colubrum, pellitque feroces
 Ad Phlegethonteos regni pallentis hiatus,
 Ad manes reprobos, ad furvæ stagna paludis,
 Et levat exanimem puerum, sanumque parentem
 Restituit. Populus præsens hæc mira videns
 In mera plaudentes laxabant juba voces.
 Discipuli tristes, quia cura fefellerat illos,
 Quominus è puero possent expellere monstrum
 Quærebant, quæ sit frustrati causa laboris?
 Defectus fidei, respondet Christus; habent
 Robustam solidamque fidem, transponere montem
 In gremium Pelagi facile est: furiale quod autem
 Dæmonis ejecti spectrum concernit; Averna
 Hoc genus à reliquis differt furialibus umbris
 Non fugit ad nutum, non abjicit arma; sed infestum
 Defenditque locum; donec jejunia, votis
 Et precibus conjuncta, suo discedere victum
 Hospitio cogant. Quòd quosdam dicitis esse,
 Qui virtute mei profligent nominis umbras;
 Non prohibete, licet minimè mea castra sequantur
 Quisquis enim vobis non adversatur, adhæret
 Et quicumque meo virtutem nomine patrat,
 Non poterit nostrum probris traducere nomen.
 Sed reprehendo magis, quòd inanis gloria vestra
 Possideat mentes. Si vultis scire, quis inter
 Vos majore loco, vel nobiliore sedebit?
 Observanda loquor; quòd, qui se deprimunt,
 Sede potiturus, mereatur primus haberi.
 Exulet ambitio; non mensurantur honores,
 Quos admittendis ad Cœli Regna parabo,
 Arbitrio Mundi: parat alta superbia lapsum.
 Cùmque Capharnaüm venissent, ecce virum
 Matt 17. Vir vectigalis didrachma exposcit ab illis.

Chr

feroces Christus ait Petro: quidnam tibi Petre videtur,
 us, Ex quibus extorquent Reges censum atque tri-
 ludis, Civibus ex propriis? an veriùs ex alienis? (buta?
 e pare Ex alienigenis, respondet Petrus; at illi
 vidend Christus ait: Verùm nè scandala demus eisdem,
 ces. Ad Mare festinus pergas; & protinùs hamo
 illos, Subter aquas misso, piscis capiendus in ore
 onstrum Ex mediis portabit aquis pelagóque staterem,
 oris? Huncque Receptori confestim solvere mando.
 benti Exequitur mandata Petrus: vix miserat hamum
 e mont In vada, fluctivagum subtraxit ab Æquore piscem,
 od aut Qui modò pollicitum gestabat in ore staterem.
 vernu Sic Dominus, totum qui voce creaverat Orbem,
 umbris Consentit propriis vectigal solvere fervis,
 ed inf Et simul injustis parendo legibus ultrò,
 otis More peregrinæ gentis didrachma pependit;
 ictum Perspicuo nobis exemplo dogma relinquens,
 is esse Vincere cedendo, pacémque parare minora
 ras; Damna remittendo, generosi pectoris esse.
 quantu O mansuetudo, virtus propriissima magnis
 dharet Mentibus, & Superùm sociata potentibus armis!
 atrat, Tu peccatoris frugem reditúmque benignâ
 omen. Expectare morâ gestis, retinésque rigorem
 vestra Justitiæ, ne læsa vibret sua fulmina. Magne
 nter Cælorum Princeps! quoties tua jussa protervo
 ? Ausu neglexi! quoties tibi bella nefandis
 nit, al Moribus indixi? quoties tua dona retrufi?
 . Me tamen audacem, compluráque probra patran-
 es, Non contrivisti: nullo clementia fine (tem
 . Circumscripta! tibi millenas defero grates,
 m. Ac promitto, dolens malefacta priora, deinceps
 viriti Me fore morigerum monitis, legique fidelem.
 s. Præfixâ mortis da stare viriliter horâ,
 Chr

Angelicum submitte ducem, qui spicula draconum
 Ignea depellat, clypei que reverberet ictu,
 Inque caput nequam sua tela retorqueat hostem.
 Sic defensus eo super ardua quæque viarum
 Tundo caput colubri, Basilisci tergora calcas.
 Sit leo, sitque tigris nostris contraria ceptis.
 Unum grande nihil, magnum producet inanis.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ

INDUCTIO SECUNDA.

S. JOANNES CAP. 4.

Venit mulier de Samariâ haurire aquam. Dicit ei Jesus:
 Da mihi bibere . . . Dicit ei mulier Samaritana:
 modo tu, Judæus cum sis, bibere à me potes, quæ
 mulier Samaritana? Respondit Jesus, & dixit ei: Si
 donum Dei, & quis est, qui tibi dicit: Da mihi bibere,
 tu forsitan petiisses ab eo, & dedisset tibi aquam vivam.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus Samaritanam
 puteum Jacob convertit: docet Sichavenses: sanat agri-
 zantem filium Reguli; & Discipulis Joannis Baptista, ab
 rode in carcerem missi, ad propositam questionem, cum exhibi-
 ne miraculorum, respondet.

Joan. **I**n Samaritano fons est crystallinus agro, (Joan. 4.)
 4. Quem Patriarcha Jacob quondam fodisse refert.
 Ex quo, dum Christus transit, muliercula quædam
 Haurit aquas; Dominus, quem nec penitissimum
 Humani secreta latent, ut porrigat haustum
 Illa sibi, potest: mox officiosa, jubentis
 Ocyùs exequitur Domini mandata, trahitque
 Ex puteo gelidas, & Christo porrigit unctas.
 Hoc dabat obsequium monitis salvantibus an-
 Me Solymis reducem, reficis bona foemina potest.
 Non ingratus ero, tibi propinabo salubres
 Æternæ vitæ latices: hic limpidus amnis

Absterget maculas animæ, fordésque. Profectò
 Si tibi constaret, quis te dignetur honore
 Alloquii, vivas peteres tu forsitan undas,
 His putei lymphis meliores. Fœmina dixit:
 Tu vivos latices te spondes esse daturum,
 Cùm te, præterquam quòd fit fons altior, omnis
 Hydria deficiat: nunquid tu major es ipso
 Nostro Patre Jacob? qui tali fonte refecit (rum.
 Se, genitósque suos, pecorúmque armenta suo-
 Respondet Jesus: quem fons hic recreat, ille
 Indomitâ redeunte siti torrebitur ultrâ;
 Sed cui dono meis gelidam de fontibus, illum
 Nulla sitis poterit redeuntibus urere flammis.
 His ita præmissis subjungit: Vade, tuúmque
 Huc mihi siste virum. Mulier confusa reponit,
 Se nescire virum sociali fœdere junctum.
 Haud ignoro tui miseranda pericula fati,
 Christus ait: nam quinque viris orbata fuisti;
 Et quo nunc frueris thalami conforte, vir iste
 Non est legitimo tibi consociatus amore.
 His mulier convicta refert: Te credo Prophetam,
 Instrue me fragilem: nostri voluêre parentes
 Hoc ut adoremus Superos in monte; vicissim
 Judæi perhibent, Solymis debere litari,
 Serviri que Deo? Christus respondet eidem:
 Hora venit, quâ nec super horum celsa jugorum,
 Aut Hierosolymis holocausta litare licebit.
 Vos Samaritanos latet usque scientia veri
 Numinis; Hebræis patet hæc: nam vena salutis
 Manat ab Hebræis: sed nunc venit hora beata,
 Quando Dei veri cultores spirituales
 Numen adorabunt: Deus est Ens grande; me-
 Spiritus; hic castâ vult sobrietate timeri. (rúsq;

Nuper

Nuper inaudivi , respondet fœmina , tandem
 Advenisse Ducem promissum Patribus : ille
 Cuncta revelabit. Me contemplare , Redemptor
 Inquit , & invenies Christum venisse , tibi
 Ad fontem Jacob vitæ documenta dedisse.
 Discipuli redeunt, afferre cibaria jussi,
 Et Samaritanam cum Christo multa loquentem
 Mirantur taciti. Mulier festina , relicta
 Ad fontem situlâ, Sicharumque petendo, revelat
 Messiam prope tecta Sichar , puteumque morantem
 Indigenæ veniunt, Dominumque humaniter orantem
 Ut Sichari maneat, doceatque salubria cives:
 Intrat hic oppidulum , binisque docendo diebus
 Afferit Æthereis animarum millia Regnis.
 Inde pedem profert , Galilæaque prata revisit
 Adventatque Canam : mox quidam Regulus illuc
 Appropinquat , cujus cum filius æger in amplâ
 Urbe Capharnaï toleraret mortis agonem,
 Instat apud Dominum, veniat curare jacentem
 Qui solo verbo mox sanum reddidit absens.
 Interea Herodes uxorem fratris adulter
 Adversus legem sibi consociarat : iniquum
 Perstrinxit facinus generosus præco Joannes,
 Mœcha indigestum tacito sub corde dolorem
 Circumagens, certum vindictæ tempus anhelans
 Explorare studet : siquidem facundia Vatis
 Ibat in applausus, nec mens Herodis abhorrens
 Sapius auditi pendebat ab ore Joannis.
 Sed sceleratus amor nihil intermittit inausum
 Insidiosa flagrat pellex & adultera sæva
 Herodem subitis irarum accendere flammis
 Contra Baptistam ; qui magnum dedecus Antipatri
 Aspersisset, ait, damnando proterviter alti

Joan.
4. 46.

Matt.
14

Marc.
6.

Connubium Regis ; quem Majestatis honores
 Pro se , próque suâ thalami consortē , remotis
 Objicibus , deceat Regali jure tueri. (nenum
 Ad minimum , nè forsan atrox mala lingua ve-
 Ulterius spargat, diuturno carcere claudi
 Majestate reum ; secus intractabile vulgus
 Hæc imitaturum famæ convicia , magnum
 Regis in opprobrium. Pellex deterrima mœchum
 Hoc sub prætextu rogat importuna , rapitque,
 Ut mittat justum sub vincula dura Joannem.
 O furor infelix ! ô bellua sæva libido !
 Quanta per immensum paris infortunia Mundum !
 Ut favire queas , & depopulare pudorem,
 In furvas casti rapiuntur carceris umbras.
 Quem Deus ipse super Patres, veteresque Prophe-
 Et super innumeros mortales extulit ; ipsis (tas,
 Spiritibus Cœli par integritatis honore ;
 Sub matris gremio, nondum productus in Orbem,
 Sanctificatus ; abit sub opaci carceris antra.
 O pellex indigna frui splendore diei,
 Carpere vitales sceleratis faucibus auras !
 Cujus in amplexus cupidas mox porriget ulnas
 Teter Avernalis barathri Tetrarcha. Recede,
 Tartareas meretrix auctura libidine flammæ !
 Carcer erat Divo celeberrimus ambo Joanni,
 Quo per clathratæ rimosa foramina portæ
 Astantem populum sacro fervore docebat :
 Nec tacuit dicenda , licet fera mœcha Joannis
 Quæreret interitum. Sub acerbis casibus illis
 Continuus rumor Christi miracula magno
 Attulit applausu per opaca silentia claustris
 Vatis ad auditum ; licet affirmare nec ausim
 Aut arbitrari , talem tantumque Prophetam

Hæc

Hæc, nullo referente licet, latuisse. Profec
 Sint occulta nimis Cœli commercia; nunqu
 Angelici vigiles, quibus est custodia Mundi
 Demandata, queunt celeri quæcunque relatu
 Per Mare, per Terras, per dissita climata, Cœ
 Permittente, suis aperire clientibus? unde
 Hic quoque Zacharides, licet agnovisset abunde
 Se Præcursorem Domini adventantis haberi;
 Attamen ut toti testatum redderet Orbi,
 Advenisse Dei, salvantis sæcula, regnum,
 Luc. Ad Salvatorem miracula mille patrantem
 7. 19. Discipulos misit, comi bonitate rogatum,
 An post ejectos Cœlesti sede superbos,
 Captivos Limbo Patres, aliósque fideles
 In vacuas sedes exaltaturus adesset?
 Aut, si salvandi justos dilata manerent
 Tempora, fera novam possit sperare salutem
 Posteritas? missi sibi demandata Magistri
 Fusiùs exponunt, super inquisita rogando
 Responsum Domini, qui magnâ laude Joannis
 Extollit vitam, zelum deprædicat, ipsis
 Anteferendo virum tantâ virtute Prophetis.
 Ad circumstantes mirâ gravitate loquendi
 Conversus cœptum sermonem promovet; int
 Dogmata curando languentes, fæce leprosa
 Infectos, cæcos, claudos, Cacodæmone pressos;
 Defunctosque jubet vivos exire sepulchris;
 Denique Legatis, quos veri Præco Joannes
 Miserat, injungit, Joanni dicere, quanta
 ipsi vidissent audivissentque stupenda:
 Ex quibus haud dubio possit deducere sensu,
 Quid sit credendum de se, rebûsque supernis
 Esse beatificâ fruituros sorte, subinfert,

Qui sibi fidenter submittant colla monenti,
 Magna nimis probitas, humilisq; modestia Christi!
 Noluit explicitis Deitatem prodere verbis;
 Sufficiebat enim, solitâ brevitate, sagaci
 Indigitare viro Cœli secreta. Sciebat
 Optimus hic Vates, qualis vox lapsa supernè,
 Cum baptizaret Jesum Jordanis in undâ:
 Illa sonabat enim, removens vaga nubila Cœlo,
 Divinâ gravitate palàm, quem tingeret amne,
 Esse Dei Natum. Nos quanta modestia ducit?
 Myrmidones cupimus celfos superare gigantes:
 Nobilis ut Baro, Baro Comes ambit haberi,
 Et Comes exofus Comitem cupit esse Ducali
 Insignis titulo; Dux exaltatus abundè,
 Ad Regum diadema volat; Rex Cæsaris ambit
 Illustres Aquilas. Majorum tempore quondam
 Sub Gentilismo statuit super Æthera Cæsar
 Exaltare thronum, Divinâque Regna supremi
 Dimidiare Jovis. Fausti lætentur Achivi!
 Pauper enim Christus, præcelsus origine, celat
 Grande decus patrium; cupiens ostendere pressis
 Paupertate, sui regni magnalia. Demum
 Significat missis à præcurfore Joanne,
 Regna beata Dei quòd polliceatur egenis.
 Ergo malis pressi vel paupertate, procellas
 Adversæ fortis pacato corde feramus.
 Nemo solet plausu semper durante beari
 Hic & in æternum: Cœlum lucremur amando
 Aspera fata: suos Mundus sublimet amicos;
 Nos ærumnarum tolerantia ducet in altum.
 Christus Discipulis, quos ablegaverat illa
 Gemma Prophetarum, Patrùmque corona Joannes, Luc. 7.
 Dimissis, sacrum vitæ morùmque rigorem, 24.

Quo

Quo vir tam sanctus totam Jordanis eremum
 Condecoravisset, multo sermone revolvit.
 Ignivomis Vati vecto super astra quadrigis
 Comparat; Angelicum deprædicat esse ministrum
 Qui sibi strata viæ dignus Præcursor adornet
 Nullus, ait, novit, qualis quantûsve Propheta
 Hic sit Zacharides: rigido vestitur amictu,
 Et sua continuo gemitu jejunia pascit.
 Hic Athleta Dei latebris eductus eremi
 Ostendit, quanto deceat sudore mereri
 In terris vitæ Cœlestis præmia. Perge
 Indefesse pugil! rape per mea funera vitam
 His vix attentis pars adversaria jungit
 Pseudo-Prophetarum doctrinæ dogma Joannem
 Et Phlegethontis, ait, auxiliantibus umbræ
 Hanc rigidam vitæ methodum prætexere fallax
 Progenies Orci, Satanæque vaserrima pestis,
 Quæ ratio, vel causa movet tua pectora, Christus
 Si quandoque suis jejunia stricta remittit,
 Mox culpare; simul, dum jejunando Joannem
 Emacerat vires, hunc infimulare rigoris
 Illiciti? quis vestra potest convicia linguæ
 Evitare satis? Jesu Via vera! loquatur,
 Dum tua jussa sequor, Mundus perversa; silet
 Ultima quando dies abscondita cordis apricam
 Proferet in lucem, fraudumq; abscondita pandam

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO TERTIA.

S. MATTH. CAP. 14.

Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis in
 medio, & placuit Herodi. Unde cum juramento pollicetur
 est ei dare, quodcumque postulasset ab eo. At illa præcepit
 nita à matre sua, da mihi, inquit, hic in disco caput Joannem

Baptistæ. Et contristatus est Rex : propter juramentum autem,
 & eos, qui pariter recumbebant, jussit dari &c.

SYNOPSIS.

*Dominus & Salvator noster Jesus Christus, post martyrium S.
 Joannis Baptista, quod saltatrix Herodiadis filia callidè
 promovit, in Bethania, & consiniis Jerusalem magno fervore
 conrionatur; & Lazarum, quem ut amicum singularem ascì-
 verat, in quartum diem mortuum miraculosè resuscitat.*

Inter mortales major virtute Joannes
 Pergit inoffenso pede, debellare superbos
 Et scelerum plenos, innodatósque tenaci
 Luxuriæ nexu : quorum Coryphæus adulter
 Herodes, fratrisque tori violator iniquus :
 Utebatur enim, sicut memoravimus antè,
 Conjuge germani fratris pro pellice ; toto
 Incestus tanti scelus execrante Senatu.
 Ex hac formosam facie, generavit adulter
 Rex Herodiadem, saltandi dote superbam :
 Et quia formosæ mater formosa puellæ,
 Regina titulo multùm lætata, timebat,
 Ne forsan monitis Baptistæ expulsa, coronam
 Perderet; hunc odiis, quibus hæctenus arsit, aper-
 In rabiem versis, flagrat extirpare; faventem (tam
 Expectans sceleri lucem, Bertámque procacem
 Informans, ut, quando patris frons libera rugis,
 Annubisque foret, captivi colla Joannis
 Expeteret; siquidem Reginae matris honorem
 Indomito semper proscinderet ore, sacrámque
 Ipsius Regis personam redderet urbi
 Exosam ; blandis jungendo pericula verbis,
 Ex hoc contemptu certò metuenda deinceps.
 Audit adulterio famosæ dogmata matris,
 Innatósque dolos, non degener ipsa, capeffit.
 Consilii tragicas in opus producere scenas,

K

In-

^{Matt.} Ingruit apta dies. Induxit adultera mœchæ Hin
^{14.} Ut daret electis convivia lauta propinquis Pro
^{Marc.} Quos sibi devotos applaudentesque sciebat. Cùm
 6. Accubuit mensæ Rex ; pellex garrula Regi Pos
 Assidet à læva ; saltatrix filia dextram Ace
 Occupat ; & Proceres parasiti , sicut hono Omr
 Exigit ordo , replent subsellia strata : refu Res
 Majestate domus Regalis : mensa redunde In q
 Innumeris dapibus : redimiti floribus amp Quò
 Crateres referunt celeri bona vina meatu. Præc
 Nulla manus viduata scypho. Rex ebrius ar Dum
 Læta chorearum , modulos , circosque sala Me c
 En ! Herodiadis saltu suspensus , ovantem Luci
 Aspicit , & magnâ laudum novitate coronat Mart
 Quippe pedum manuumq; vagâ levitate sup Chri
 Nunc latus in dextrum, nunc inclinata sinistra Vert
 Nunc salit antrorsum , nunc diffluit acta re Obt
 Mille figurarum formas, dum Musica vocum Limb
 Alternat modulos , saltatrix lena novellat : Anni
 Jam ciet obliquos , jam curvos circinat ang Assoc
 Mox graditur levius , mox majestate repleta Te v
 Tardius ad sonitum mensurat callida gressus Hoc
 Et facies nivibus , roseisque venusta corallis Hoc
 Corporis eximix speciei congrua , magnum Veri
 Pondus ad applausum sociabat. Quilibet illi Virtu
 Ad mentes hominum rapiendas judicat apta Ofor
 Sæpius ad Regis vultum saltando reversa, Dux
 Arrifu tacito præcordia fascinat. Hisce Sang
 Blanditiis Bertæ Rex incantatus amabat Hic
 Pro mercede levis saltus , tenuisque chorez Vict
 Dimidium Regni , si postulet illa , referre Ex L
 Sed quid dimidium , si totum possit haberi Trist
 Ex hominum numero veri Præcone remoto. Bapt
 Hi

Hinc ex consilio matris truculenta, resectum
 Pro mercede sibi caput exigit illa Joannis.
 Cumque relaxari sciret decreta morando,
 Postulat afferri, temulento Rege, resectum
 A cervice caput: sed quod crudelius, inter,
 Omnibus attonitis, Regalia fercula poni.
 Res caret exemplo: non me legisse recordor
 In quodam nostri, vel aviti temporis albo,
 Quod mulier saltu fuerit lucrata cruorem.
 Præcinuit sua fata sibi, Christoque Joannes,
 Dum retulit Domino, Ioto Jordanis in amne;
 Me decet *imminui*; sed te decet *exaltari*.
 Lucidiore nequit genus indigitare secuti
 Martyrii dicto: siquidem cruce latus in altum
 Christus obit; moriens Herodis ab ense Joannes
 Vertice truncatur. Latus sua colla securi
 Obtulit, in Domino condormiturus avitis
 Limbicolis, donec (quia noverat esse sequentis
 Anni curriculo solvendos carcere) tantis
 Associatus avis, Regnum Cœleste subiret.
 Te veneror pie Præco Dei, portamque sepulchri
 Hoc Epigrammatico signo sermone: Viator!
 Hoc in sarcophago, sectâ cervice, quiescit
 Veriloquus Præco, Domini Præcursor, amator
 Virtutis rigidus, clamantis vox in eremo,
 Ofor adulterii, legum defensor & æqui,
 Dux Patriarcharum, major virtute Prophetis,
 Sanguine conjunctus Christo, Baptismatis author:
 Hic Herodiadis pellaci cæsa rogatu
 Victima, præcessit Christum moriendo, brevique
 Ex Limbo Patrum, Domino præeunte, redibit.
 Triste latrocinium, quo pellex sæva Joannem
 Baptistam rapuit, detestabantur iniqui

Cum iustis tanquam facinus, quod vindice C
 Puniri deceat. Nec Cœlum distulit iras ;
 Nam cum Divinos sibi præsumpsisset honores
 Herodes, * Superis inimica superbia tandem,
 Impletis scelerum mensuris, clade pudenda
 Aa. Languoris putridi tumidum dejecit ad Orcum
 12. Quem sequitur pellex, & adultera filia, tantum
 Asperitate mali privatae luminis usu ;
 Ut, quicumque legit majorum tempora, certo
 Sentiat indicio, Superos multasse furorem.
 Hactenus Æquoreis Galilææ Christus in oris
 Informando suos patriotas, dogmata Cœli
 Sparserat, & magno cumulaverat Æthera fructu
 Verùm Zacharide per atrocia funera raptò,
 Deseruit patrios, directo tramite, fines,
 Bethaniam versus; sub quâ ditione colebat
 Lazarus, eximia vir conditionis, opima
 Prædia: Martha soror domui præfecta, propinqua
 Externosque pari cum sedulitate fovebat.
 His, dum Bethaniam Divinis legibus ornat,
 Salvator placuit: nam conversatio dulcis,
 Distillansque favos, sibi conciliabat amorem.
 Post sudoriferos per quælibet oppida cursus,
 Hæc famulabatur reduci; civiliter ille
 Suscipiens Dominum, delectabatur amando.
 Joan. Tandem infirmatur tantæ vir fœdere Christo
 11. Junctus amicitia: soror exagitata molestis
 Curarum stimulis, pavet aspiciendo ferocis
 Sævitiem morbi, Christoque renunciat, illum,
 Quem non dividuo sibi confociasset amore,

* Poëtarum mos est homonymorum gesta in unum confundere
 caterùm hic fuit Herodes Agrippa, diversus ab Herode Antipato
 mocho.

Viribus orbatum, nimio languore teneri:
 Hac prece subjunctâ, quia sanum semper amâisset,
 Ut quoque languenti Medicus properaret adesse.
 Hac nova Salvator, tanquam præcognita, parvi
 Ducere conspicitur: siquidem vix illa viator
 Attulerat, Christus modò cognoscebat amicum
 Exhaustum crescente malo, vitæque supremum
 Nunc obiisse diem. Sociis lugentibus ægrum
 Significat dormire: solet, pia turba reponit,
 Solvere languorem somnus: tum Christus eosdem
 Clarius informat, juvenem, ponendo molesti
 Corporis exuvias, obdormivisse. Gemebant
 Solliciti super hoc comites, obitumque benigni
 Hospitis unisono cœperunt plangere luctu:
 Discipulos solito consolabatur amore
 Christus: atque viro, tulerat qui nuncia morbi,
 Ut referat Dominæ, quòd festinanter adesse
 Pollicitaretur; tacito sub pectore causam
 Adventûs celeris, Divinæque sensa premendo:
 Quamvis Discipuli, quibus experientia magnam
 Notitiam dederat taciti secreta Magistri
 Suspicionem piâ penetrandi, signa notarent
 In vultu Domini, præsignificantiæ grande
 Prodigium. Quare suspensos mente jubebat,
 Ut comitarentur, fratris funebria dignis
 Concelebraturi lacrymis: ad flebile prompti
 Accinguntur iter; Salvatorémque secuti,
 Serius adveniunt ad amica palatia Marthæ.
 Obvia lugubri vestitu Martha, ruebat
 Cum lugente pii germani fata sorore
 Magdalide, ad frugem Christo monitore reversâ,
 Ante pedes Domini; deplorabátque resumtis
 Fletibus excessum fratris; conquesta, fuisse

Absentem Medicum, cujus præsentia saluum
 Attactu minimo potuisset reddere fratrem.
 Omnibus in largos gemitus fletumque solutis
 Collacrymabatur Dominus; mandatq; sepulchrum
 Demonstrare sibi. Dissuadet Martha, refertque
 Computruisse situ, fœdâque ciere mephitæ
 Fraternali corpus; siquidem Sol quartus abire
 Quod sua præproperæ clausisset tempora vitæ.
 Non est, Martha, Dei manus abbreviata; resurge
 Lazarus, ajebat Christus: cui Martha: Resurget
 Ille quidem, novi, lux quando novissima tumbæ
 Angelicâ cunctos revocabit voce sepultos.
 Jam nunc, fide mihi, respondet Christus, eundem
 Quem sepelivistis, redivivo corpore fratrem
 Restituam vobis, & Patrem glorificabo.
 Nullis Salvator monitis remoratus adibat
 Defuncti tumulum: sequitur soror utraque, ponit
 Discipuli, pluresque gravi mœrore gementes
 Fata, & cum primis circumflua turba virorum
 Et matronarum, quos compatientia ductrix
 Moverat, in luctu mœstis lenire dolorem;
 Ac mirabantur Domini plorantis amorem.
 Spiritus infremuit Christi; saxoque remoto,
 Exclamat Dominus Jesus: Tibi Lazare mando,
 Progrediare foras! tenebrosa per ostia cryptæ,
 Vox ingressa movet pallentia membra sepulti.
 Immittens gelido sinui spiracula vitæ.
 Adrepat subito coopertus sindone, multo
 Sub populi plausu, redivivus Lazarus; omnia
 Ocyus à nexu solvuntur membra: sorori
 Redditur incolumis; quæ deponebat amictum
 Lugubrem, lacrymis in maxima gaudia versis.
 Hoc opus inensum, virtusq; stupenda, per omnia
 fi-

Inacidum terras, vicinaque regna repente
 Notificabatur: concurrunt undique turmae,
 Ut videant hominem, Libitinæ gurgite mersum,
 Et ferme putridum, reparato corpore vivum.
 Multa recensentur, quæ Lazarus ille, tremendos
 Alterius vitæ casus spectantia, fidis
 Sub terrore gravi retulisse putatur amicis:
 Hæc tamen ambiguis, ut apocrypha, plena relatis,
 Malo putatitiis aliorum cedere fastis;
 Dum, quæ sola docet Scripturæ pagina, versu
 Prosequor. Interea Jesu, mea Vita, meæque
 Lux & Dux animæ! si decretoria magni
 Judicii hora venit, Superum me Cœtibus adde.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO QUARTA.

S. LUCAS CAP 21.

Nam virtutes Cœlorum movebuntur: & tunc videbunt Fi-
 lium hominis venientem in nube cum potestate magnâ
 & Majestate. His autem fieri incipientibus, respicite & le-
 vate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus triste excidium ur-
 bis Hierosolymitanae, & multas totius terrarum Orbis cala-
 mitates prædicit, ac denique ultimum universalis Judicii diem,
 cum omnibus in illo die evenientibus circumstantiis, pro nota-
 bili cautela describit.

Eminens aspiciens Solymæa palatia Christus
 Illacrymabatur Templi domuumque ruinis; Luc. 19.41.
 Quas ob commissas, committendasque protervas
 Indomitæ gentis noxas, astare videbat
 Præ foribus. Tardat Nemesis Divina subinde
 Ultrices frameas, sed postea duplicat ictus.
 Intererat quidam turbis, qui nobile Templi

Matt.
24.1.
Mi-

Mirabatur opus: sed Christus corde trahendo
 Altifonos gemitus, præfagia mœsta ferebat,
 Non procul esse diem, quo tantæ fabrica molis
 Ex fundamentò penitus subversa, doceret,
 Quàm fragili fulcro nitatur gloria Mundi.
 Ex auditorum quidam trepidante coronâ
 Sollicitè quærunt, hæc infortunia quando
 Eventura putet; pariter, quæ signa tremendæ
 Excidii cladem sint præcessura. Redemptor
 Non seducimur, si vos sub imagine falsa
 Pseudoprophetarum fraudes pervertere tentent.
 Hoc præcedet enim, sed multò plura sequentur
 Prælia ruricolas, cives trepidatio Terræ,
 Tempestas Marium nautas, contagia gentes
 Subvertent; sunt ista malæ præludia cladis.
 At dum terrificis exercitus imminet armis,
 Aggrediturque sacram concussis mœnibus urbem.
 Tunc exterminii tempus venisse sciatis.
 Sunt fortunati, quos extra mœnia tutos
 Libertas posuit; siquidem super alta jugorum
 Sub spissis nemorum tenebris, sub rupe ferarum
 Celari poterunt: verùm crudelior ensis
 Non intermittet profugos excindere cives.
 O miseram pueris, uterumque gerentibus horam
 Ultio magna Dei! quibus indignata pepercit
 Militis in rabiem versi truculentia, pressi
 Mole catenarum per dissita regna trahentur,
 Genticus ille furor, subversis mœnibus urbis,
 Calcabit sacra Templâ Domûs, quam Rector Olympi
 Hæctenus incoluit, conspurcabitq; cruore. (p)
 Hæc mala vaticino Solymæis ore vetusti
 Præcinuere Patres; quorum pars magna cruenta
 Interitu periit proavorum tempore: fufus

Matt.
 24.

Ante thronum Domini vindictam sanguis, & illam,
 Quæ fremit ante fores, cladem luctumq; popos-
 Continuo tragicos ostendis Munde dolores: cit.
 Hic fuit antiquo tibi mos consuetus ab ævo;
 Nec poteris cessare prius, quam tota supremis
 Intereat miserè populantibus orbita flammis.
 Extremi vivos reor exhibuisse colores
 Exitii Christum; quo præmonitore repando
 Ulteriora: sacer nostras timor instrue mentes,
 Ne lolium dominans faciat sterile scere campum.
 Sunt experta Dei, plectentis crimina, duram
 Plurima regna manum: diverso tempore Mundi,
 Lethiferæ pestes, segetum causantia diram
 Detrimta famem, rapidi dispendia belli,
 Oceani fluctus, tremulæ Telluris hiatus,
 Classica ventorum, nimborum turbo, tumultus
 Ætheris irati, truculento fulmine mixtus,
 Affixere solum: quin tempestate Noëmi
 Integer horrendo submersus in Æquore Mundus
 Naufragium fecit, tanto memorabile luctu,
 Ut, qui præsumit digno proponere versu
 Hujus inauditæ fatalia damna ruinæ,
 Centenos studiis impendere debeat annos.
 Exspatiatus enim super alta cacumina Pontus,
 Quidquid spirabat, decumano gurgite cæcum
 Abstulit in barathrum: volucris lassata volando
 Fluctibus hauritur; nec muscæ sæva pepercit
 Diluvii rabies. Solum cum conjugè justâ,
 Atque tribus gnatis, totidemque ligamine junctis
 Conjugii sociis, tantis servatur ab undis
 Lamechides, & quæ secum, vi Numinis acta,
 Ut genus instaurent, animalia duxit in arcam.
 Post hæc pœnituit Dominum, vel rectius, ipse

Gen. 7

K 5

Com-

Commiseratus ait : Nolo delere futuris
 Gen. 8. 21. Temporibus tali mortales clade : sciatis
 Omnes, opposito qui cernitis Irida Sole,
 Gen. 9. 13. Nequaquam Pelago, sed post stata tempora totam
 Me renovaturum faciem Telluris in igne.
 Hinc dum præmeditor, quæ sint cantanda, capillo
 Arrigit insolitus pavor, & trepidatio cursum
 Impedit, ad finem calami properantis. Amara
 Et truculenta dies, multoque severior illa,
 Quæ totam tumido submersit in Æquore Terram
 O horrenda dies, & ineluctabile fatum!
 Quo concussa ruent celeri mortalia lapsu,
 Post multas strages, post infortunia mille,
 Post vaga caudatis circumvolitantia flammis
 Sidera, Divini prænuntia signa furoris.
 Ipse suam medio Titan excelsus Olympo
 Condet inassuetâ nitidum caligine vultum,
 Nulla resumpturus fulgoris lumina : Phœbe,
 Desperando diem, crassis tumulabitur umbris,
 Funereoque simul, cum compare fidere, luctu
 Vestitûque pari, plorabit fata ruentis
 Naturæ; cujus per sæcula multa theatrum,
 Alternis vicibus, famulo recreaverat igne.
 Non erit in terris, qui non sua lumina sursum
 Hanc metamorphosin grandem, paritate carentem
 Aspiciendo, levet, pavidoque timore repletus
 Conjiciat, venisse diem, quo sæcula, primum
 In nihilum reditura, cadent. Collisio grandis
 Luc. 21. 25. Et fragor insolitus nimborum, motus abyssi
 Oceani fremitus, & conjurata malorum
 Agmina terrigenas consternatura, priusquam
 Ingruat atra dies, fatali clade recident.
 O metuenda dies! quâ Mansuetudo furorem

Induit, & rigido micat indignantis ab ore
Omnipotentis atrox bifacutâque lancea, justo
Trajectura malos æterni vulneris ictu!

O rhomphæa minax! o vox per inania tanto
Cum fremitu dispersa, velût millena fragorem
Undique confocient, reboëntque tonitrua rauca.
Vocis sensus erit: Defuncti surgite! Judex
Omnipotens, Deus ipse palàm, Deus ipse supre-

Hujus judicii Præses, Dominusque sedebit, (mus
Ejaculaturus justi decreta furoris
In reprobos! cunctæ confestim surgite gentes;
Innumerabilium sonitus, clangorque tubarum,
Quas inflaturi per Majestate repletum

Matt.
24.31.

Æra Cœlestes Genii Procerésque volabunt,
Discutiet tumulos, faciétque patere sepulchra,
Ossa citatorum subito crepitantia motu,
Et congesta suo jungentur in ordine, tanquam
Si nullo dispersa loco spatioque fuissent:

Hæc veteres nervi, caro pristina, propria pellis
In cineres dudum nihilumque redacta, ligabunt:
Sicque reversa, suis animabus juncta, resurgent.

Quanta resurgentum parebunt agmina! certè
Humanus nullus poterit transcendere visus.

Josaphat in vallem confuso turbine latas
Archiduces Genii disjungent ordine turmas:

Matt.
25.33.

Infantes animæ dextram, reprobæque sinistram
Sejunctim nactæ, cupiunt metuuntque supremi
Judicis arbitrium, & quæ sit sententia tandem
Infligenda sibi, nullo revocabilis ævo.

Per medios ignes, quibus inflammabitur Æther,
In signum vitæ Crucis apparebit imago.

Matt.
24.30.

O Crux alma meis toties impressa labellis!
Sub cujus rubeis ego sacramenta trophæis

Ad-

Addixi Domino Baptismi fonte levatus :
 Me salva miserum , configna sanguine Christi
 Hanc frontem, subitumque jube transire furorem
 Postea conspicuus tricolori Christus in arcu
 Jura dabit populis : cujus sanctissima Mater
 Hærebit lateri ; sanctorum millia mille
 Spirituum magnâ cingent spectacula pompâ
 Hinc Præcursores, Patriarchas inde videbis :
 Turba Prophetarum fulgentibus æmula stellis
 Cœtus Apostolicus , nec non pro dogmate Christi
 Martyrio cæsi , super alta sedilia , eidem
 Conregnaturi , radiabunt Solis adinstar.
 Eminus aspicient , mirabunturque cohortes
 Innumeras hominum, completaque jugera vivas
 Intereâ totus valvas expandet Olympus ;
 Nubila discedent ; facies Divina sereno
 Lustrabit fulgore Polos ; tranquilla subibit
 Temperies , auctura Dei præsentis honorem
 Hanc Majestatem tacito veneratus amore
 Injiciam linguæ frænum ; quia nescio voces
 Materiâ dignas , vel convenientia tantis
 Casibus arcanis expromere verba. Stupesco
 Myriades tantas hominum simul ante tribunal
 Contemplor dextros, contemplor mente sinistros
 Hos quatit immensus pavor ; illos sortis amant
 Spes, solidata sacro virtutum robore , firmat.
 Aspiciens Christus reprobos , in fulgetra voces
 Armât , & opponit pavidis delicta, sui que
 Duritiem cordis ; dum spretâ lege rebelles
 Oppugnare Deum , detestari que propinquos
 Conati , fœdis triverunt tempora factis.
 Hæcque exprobrando tonat implacabile verbum
Matt. 25. 31. **Ite procul reprobi ! Stygias augete favillas,**

Quas mea Dæmonibus dudum vindicta paravit.
 Respiciensque probos, expellit nubila vultu,
 Et placatus ait: Vos, qui mea verba secuti
 Duxistis rigidam sub iniquo tempore vitam,
 Approperate velim, vestrorum justa laborum
 Præmia capturi, vobis ab origine Mundi
 Appromissa: meos quoties pavistis egenos!
 Vestitu quoties texistis! quanta malorum
 Agmina constanti tolerastis pectore! coram
 Millibus adversis me glorificastis: amicos
 Vertor in amplexus; vobis mea Regna redono.
 Iudicio celebri finem subjunget utrumque
 Iudicis effatum; quo factò denique nubes
 Electos, sicut Christum super ardua celsi
 Montis Olivarum, reapertis inferet Astris.
 Jubila nemo potest, quibus istâ sede recepti
 Cœtibus Angelicis, Patriarchis atque Prophetis,
 Martyribusque sacris, Confessorumque catervis
 Consociabuntur, mortali tangere sensu.
 Hac Paulo testante meum superantia captum
 Admiror tacitè, & supplex prostratus eundem
 Dispensatorem, qui se redamantibus illa,
 Quæ sensum superant, est collaturus, adoro.
 Taliter Electis Cœlorum sede receptis,
 Horrida tempestas duplicabitur: alta repentè
 Ignibus ejectis os dilatabit Abyssus,
 Et reprobos patulo deglutiet Orcus hiatu.
 Hocque repentino claudentur sæcula fine.

Matt.
 25.35

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO QUINTA.

S. JOANNES CAP. 8.

Erigens autem se Jesus dixit ei: mulier ubi sunt, qui te
 accusabant? nemo te condemuavit? quæ dixit: Nemo,
 Domi-

Domine. Dixit autem Jesus: nec ego te condemnabo de, & jam ampliùs noli peccare. &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus adulteram à datione liberat: in divite epulone & paupere Lazaro dicitur statem eterne mercedis; & quanto opere saluti invigilandum in quinque prudentibus & totidem fatuis Virginibus parabolam demonstrat.

Quantus erat cæcæ spurcæque libidinis oblitus, tantus erat cordis contriti, Christus, amantissimus. **F**œmina conjugii nexu sociata marito Adversus thalami socialia jura nefando Nuper adulterio consortem læserat. Illa, Dum docet in Templo Salvator, vinceta rigoris Judicium subitura palam producit. Omnis Afflictam graviter, multoque pudore referta Turba sequebatur; Pharisaorumque Senatus Adductam, veluti cervam damamque molossorum Rictibus extensis, circumstant: mille gementibus Opprobriis, ipsi petulante cupidine pleni, Aggrediebantur; peccatricemque, salivam Ac olido sputo conspersam, dira mereri Supplicia ajebant. Christus, qui perspicit alto Corda supercilio (quia noverat antè, quod illi) Qui tanto fremitu miseram damnare parabant. Idem luxuriæ, qui mœcham, lancinet ardore Mitiùs aspexit gemebundam. Cùmque rogaretur An non conveniat deprénsam in crimine tanto Ad veteris legis normam lapidare? Redemptor Per circumstantes, quasi Majestate verendus, Circumagit vultum; mox inclinatus, arenam Inscribit digito, pleno quoque publicat ore, Ut, quicumque Patrum leges se tramite recedisse Decurrisse putet, puram finè crimine vitam

Joan.
8.

Ducendo, primum festinet mittere saxum
 In peccatricem. Ferit hæc sententia Christi,
 Nescio, quo tonitru, Phariseos; quippe malignus
 Conscia delicti rodebat pectora vermis.
 Nullus erat scelerum purus: vesana libido
 Urebat vegetos, & avaros divitis auri
 Ambitiosa fames. Hinc dum Salvator in illos
 Invehitur, qui se prætendunt lege solutos,
 Ex accrescentis vulgi farragine sensim
 Elabebatur Scribarum turba. Solutâ
 Judiciï ferie, Christus rescire volebat,
 Quis condemnâset convictam crimine scædo:
 Nullus adhuc, replicat mulier; nam sola relinquo
 Judiciï, jussisque tuis. Salvator eidem
 Respondet: Nec ego te condemnabo; recede,
 Sed correctâ cave recidivam: fune soluta
 Criminis indigni, legem servare memento.
 Justitiæ folium crebrò virtutis inanes,
 Immeritiquæ suâ conspurcant labe Ministri:
 Sæpe rei, quos dura ligat retinétque catena,
 Non sunt tam graviter nocui plénique malorum,
 Quàm multi, quorum jussis fors cæca tribunal
 Supposuit, rerumque graves commisit habenas.
 O Judex! Judex! quem culpa redarguit ipsum,
 Cur tibi non eadem tribuis, quæ voce severâ
 In tibi submissos jacularis fulmina fontes?
 O excæcati! nunquid contraria nostris
 Judiciis decreta Dei frustrantur? inane
 Effugium novit scrutans præcordia: certè
 Magnus erat stolidi Pharisei fastus, ad aras
 Taliter orantis: Laudo te, Conditor Orbis,
 Quòd non sim reliquis hominum, nec porrò teloni
 Astanti similis: nam bis jejuno per omnem

Luc.
 18.

He-

Hebdomadam, cunctis de de proventibus
 Pauperibus decimam, legesque observo severas
 Econtrà timido Templi sacra gressu
 Publicus ecce telon * ingressus plangere noxas
 Pectora contundens, humili sic ore precatur:
 O Deus! esto mihi, culpæ quem pœnitet omnia
 Propitius, noxasque reo dimitte dolenti,
 Justificatus, ait Christus, peccator abibat;
 Sed thrafo vaniloquus, priorum præco bono
 Jure recedebat despectus. Sæpe rependunt (rum
 In vivis Superi, si quid benefecit iniquus.
 Vir celebris famâ, celsoque coruscus honore,
 Divitiis tumidus, textoque decorus in auro,
 Luc. 16. Inter continuos plausus vivebat: egenus
 Divitis ante fores recubabat Lazarus, æger
 Ulceribusque malis graviter percussus: alebant
 Hunc inopem tenues ** boli micæque, cadentes
 Ex mensa tanti comestatoris. Amicos
 Non habuit pauper, nisi quosdam fortè molossos
 Qui medicabilibus lambebant ulcera linguis.
 Utque solet rerum Mundi variabilis ordo
 Huc illucque vagâ fortis vertigine volvi;
 Sic quoque subversis epulonis gaudia fatis,
 Deplorabilibus simul interiëre ruinis.
 Quippe reluctantem mors insidiosa sub ipso
 Vere juventutis fuccidit: corpore raptus
 In noctem tumuli; sed mens ad triste tribunal
 Judicis austeri subitò deducta, tremendum
 Judicium patitur, Stygiisque immergitur undas
 Lazarus econtrà mortali carne solutus,
 Elysiis illatus agris, Abrahæque receptus
 In gremium, felix & consolatus, ovabat.

* Ricciol. in Presod.

** Græcè Βῶλος.

Hanc metamorphosin procul aspiciebat Avernii
 Implicitus flammis epulo, tristique rogatu,
 O Abraham miserere mei! miserere meorum!
 Vociferabatur; super asperitate dolorum,
 Quos his sub specibus pateretur, multa querendo.
 Sed rogat in cassum: siquidem responsa ferebat,
 Quòd vivus variâ cumulatus sorte bonorum,
 Illicitos inter trivisset tempora plausus:
 Lazarus è contrâ jugi sub mole, malorum
 Liadem passus, Legi conformiter omni
 Tempore vixisset: quapropter stricta severæ
 Iustitiæ ratio deposceret, aspera passum
 In vivis, solidâ post mortem pace beari;
 Sed quem mundanâ sub prosperitate fugacis
 Latitiæ fucus, Divinæ legis honore
 Posthabito, stolidum recreâisset, nulla mereri
 Præmia post mortem. Pergebat tortus in igne
 Exorans, gelidâque, petens, ut Lazarus uno
 In digito guttam sibi pro solamine ferret:
 Sed quoque frustratus non concedenda petendo,
 Instat, ut ad fratres, inter mera gaudia Mundi
 Viventes, monitum mittatur Lazarus; illos
 In melius vitam, si talis nuncius adfit,
 Emendaturos, se certò credere clamans.
 Sed patitur similem, dum postulat illa, repulsam:
 Quippe refert Abraham, si nolint fidere Legi
 Atque Prophetarum monitis, quis posse putabit
 Hos emendari, quamvis ex morte resurgat
 Terribilis monitor. Nervosè dicta sub imo
 Corde, remansurus, * rerum momenta reconde.
 Quanta sub auditum veniunt persæpe stupenda!
 Quanta sub intuitum! sed cur contemnimus illa,

L

Ceu

* à remando

Ceu nōs omnino non concernentia? totum, Spen
 Quæ vigilare monet, tangit sententia Mundu Mor
 Multa sub illustri paritatis nube tegebat Deg
 Mystica Salvator; siquidem dum summa mode Sec
 Ingentis veri velabat tegmine, magnis Circu
 Exercebatur stimulis attentio: dignis Exft
 Clarior, indignis obscurior esse volebat. Sera
 Quilibet interea duplicato lumine veri Anni
 Irradiabatur, dum sufficientia, signis Degu
 Millibus edocti, mediorum dona videbant. Nem
 Christus enim communis erat Salvator, eosq; Effic
 Quos Pater ex grandi nihilo produxerat olim. Prod
 Mortis ab interitu satagebat reddere salvos. Filiol
 Quare & delicias æternæque gaudia Cœli, Betha
 Sub sponsalitiū festi velamine, Mundo Intui
 Exhibet, & quæ sit ratio methodusque, futu Alti
 Hujus inexperti festi convivia certò Et m
 Lucrandi. Quinis salvandos comparat illis Quæ
 Virginibus, quarum prudens vigilantia, sponsu O Hi
Matt.
25. Expectans primo sub tecti limine, vivæ Illacr
 Lampades ardentes fidei stat semper adornari Si co
 At reprobos fatuis; quæ, postquam sponsus ade Quar
 Exstinctis oleum cupiunt affundere lychnis. (Se Pro c
 Prudentes illas admisit; at arcuit omni Occin
 Accessu fatuas Cœlestis sponsus. Amara Quos
 Et nimis infelix exclusio! dura, sed æqual Præte
 Scimus enim, quanto Cœlestia Regna dolo Sed f
 Reddiderit nobis animarum sponsus; & ecce Ut ta
 Nos insensati præsumimus absque labore Rum
 Participes horum fieri! quis pigra coronat Hunc
 Otia? quis tribuit perversis præmia? fortem Alloc
 Vim patitur Cœlum! Cœlum rapiunt violent Te f
 Et fidi ac vigiles intrabunt, Nemo reponat Com
Spa

otum, Spem vitæ solidi super integritate vigoris;
 Mundum Mors graditur vasto pandens cava guttura rictu,
 at Deglutitque viros, quos expectatio longæ
 a modo Seduxit vitæ: tum ferus plangor, & atri
 is Circumstant luctus: cupiunt acquirere lychnis
 Extinctis oleum; sed transiit atria sponsus.
 at. Sera emendandi vitam dilatio, culpæ
 Annumeranda venit. Concurrent, quotquot an-
 Degustare sacræ convivia Cœlica mensæ. (helant,
 bant. Nemo repelletur, nisi quem fœcordia lentum
 eosq. Efficit. Ecce Patrem, quamvis sis filius ille
 t olim Prodigus, amplecti pronum! Chananæa reportat
 l vos, Filiolæ, submissa preces iterando, salutem.
 xeli, Bethaniæ sylvis & agris post terga relictis,
 , futu Intuitus Solymam, sacrique palatia Templi,
 illis Altius ingemuit Christus, fluidisque per ora
 sponso Et mentum lacrymis, sacræ prænuntiat urbi,
 æ Quæ sub terribili cadent incude flagella.
 lornam O Hierusalem, ait plorans, urbs inclyta Sancti,
 us adæ Illacrymor cæco, quo perderis usque, stupori!
 nis. (Si Si cognovisses ostensæ signa salutis,
 i Quam felix, & tuta fores! sed luce repulsâ,
 equal Prò dolor! in celerem raperis malefana ruinam.
 dolu Occinuère tibi crebrò lugubria Vates,
 ecce Quos occidisti, nec me meliora manebunt.
 e Præteriens vidit Zachæum corpore parvum,
 at Sed flecti facilem, celsis insistere ramis,
 rtem Ut faciem Domini, de quo tam mira ferebat
 iolem Rumor, conspiceret. Jesu mansuete, telonem
 nat Hunc (sibi qui magno, te cernere, ducit honori)
 Spa Alloqueris, celerique jubes descendere saltu:
 Te fore convivam, spondes, te velle videri
 Cominus, ac ejus domui benedicere. Lætus

Luc.
19. 41.

Luc.
19. 1.

Deferit is ramos, properatque, domestica tanta
 Hospitis accessu confestim digna parare.
 Nec sua pœnituit Zachæum tecta dedisse
 Regis in hospitium, qui toti præsidet Orbis
 Et peccatores contritos corde, pœrenni
 Liberat interitu. Sic Zachæana recepit
 Fortunata domus, Christo monitore, salute
 Me quoque propitio, Jesu suavissime!
 Aspice contritum, præsensque piacula tolle.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO SEXTA.

S. JOANNES CAP. 3.

Erat autem homo ex Phariseis, Nicodemus nomine,
 ceps Judæorum. Hic venit ad Jesum nocte, & dixit
 Rabbi, scimus, quia à Deo venisti Magister: nemo enim
 test hæc signa facere, quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum illo.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus, Nicodemum de
 prius, sed Phariseos de missione & reditu suo ad Patriam
 instruit; propter sibi intentatam lapidationem verò ad Jerusa-
 lem discedit, ubi multa edidit signa; & tandem Hierosolymam
 rediens ibidem diuturnum paralyticum sanat.

Joan. 3. **E**x Phariseorum grege Nicaodemus* honoratus
 Præcellens reliquis, nequis resciret, ad Jesum
 Tempore nocturno Dominum, dixitque: Magister
 Te Cælo venisse patet, quia nemo patrare
 Talia signa potest. Hæc sunt tantummodo parva
 Christus ait; verùm Cælorum Regna videre
 Nemo potest, qui non fuerit, mihi crede, renatus
 Hæc tua transcendunt captum documenta? Senile
 Nicaodemus ait, corpus sub viscera matris,
 Unde renascatur, quis credat posse redire?
 Nicaodeme, tibi loquor indubitata, Redemptor

* Ricciol.

ingeminat ; quem non Divinae Spiritus auræ,
 Et sacra lympha lavat , talique renascitur ortu,
 Nequaquam poterit Cœlestia Regna subire.
 Nicolaodemus ait ; quid ? omissane lotio nostrum
 impedit accessum ? Christus : Te tota Magistrum
 insignem Judæa colit ; tamen illa sacrarum,
 luce sub accensâ , tenet ignorantia rerum ?
 Quæ sunt hominum , nequeas transcendere
 Quid fiet , si celsa Dei secreta revelem ? (captu,
 Quæ scio , confiteor ; quæ vidi , testor apertè ;
 Sed licet hæc eadem repetam , vix audior ulli.
 Illius Excelsi descendit ab Æthere , rursus
 ascensus eò , postquam serpentis adinstar,
 quem vetus in sterili Moses suspendit eremo,
 exaltatus erit. Tanto dilexit amore
 se Deus mortale genus , Cœlesti ut ab arce
 miserit Unigenam , qui salvet sæcula ; restat,
 Ut credatis ei : qui desidiosus ad illa
 Occidit , infelix æternâ clade peribit.
 Taliter edoctus felix Pharisæus abibat ;
 Et sua promovit Divina negotia Christus.
 vadat , & assiduo tentat convertere nisu,
 quos errare videt : Patrem sibi dicit adesse,
 se se vera loqui. Pharisæos culpatur ; inanes
 estimat insultus ; quia nondum venerat hora
 Martyrii. Repetit , quòd vadat , sæpe ; dolendo,
 sollicitè quòd nemo roget , quò tendat : iniquos
 ignorare refert , quò se sacra fata reducant.
 stantes dubii , quæ sit mens tecta loquentis, ^{Joan.}
 an fortasse manus sibi vult inferre , rogabant ? ^{8. 22.}
 Stupidi ! qualis , qui vobis illa revelat,
 ut , cognoscetis , postquam crucifixus obivit.
 Complures Christus tantâ gravitate loquendi

Ad se convertit ; sed dum prolata sinistra
 Suscipiunt multi, sermonis vertitur ordo
 In grave certamen: furit indignatio vulgi,
 Et Samaritanum, contradicente repletum
 Dæmonio, vocitans, stridentia saxa merentem
 Qui se Thariade seniore vendit, inquit
 Jam parat effectu Dominum lapidare ; sed
 Elabens oculis, uno disparuit ictu.

Hoc posito sævi fervoris turbine, Christus
 Ad loca sacra redit ; se prædicat esse fidelem
 Pastorem, qui ritè suum tueatur ovile.

Joan.
10.

Non infidus ego sum mercenarius, inquit
 Qui veniente lupo fugitat: sum Pastor inemptus
 Cujus oves propriæ; vocemq; ego nosco meæ
 Nec proprias asperror oves, solasve relinq;am
 Sed præcedo lubens, licet in me turba luporum
 Irruat, ad mortem semper tuiturus ovile.

Errat ovis casu; non cesso requirere, donec
 Impositam scapulis ad pascua tuta reducam
 Hæc iterum sincera movet facundia rixas:

Joan.
10.18.

Delirare putat Jesum pars una, vel atro
 Dæmone turbari: pars altera damnat iniquam
 Qui tantum probris cupiunt temerare Prophetam
 Hic, ajunt, cæcis ocalorum reddidit usum
 Prodigisq; suis populos stupefecit ubique
 Hæc quis Dæmonio tribuet miracula? verum
 Pars bona vix poterat turbam prohibere male

Quin lapidaretur Jesus: qui dixit eisdem: (nec
 Me benefactorem lapidare paratis? at illi:

Joan.
10.32

Non benefactorem te, sed quia Numen habes
 A populo blasphemus amas. Si credere verbum
 Detrectatis, ait Jesus, modò credite signis
 In me Cœlestem verè cognoscite Patrem

Vivere, meque simul sub eodem pectore Patris;
 Ambo sumus, nunquam rumpendo, fœdere juncti.
 Santa peroranti laqueos immittere tentat
 Turba ferox: sed eis pariter subductus, eremum
 Jordanis repetebat, ubi confederat antè
 præcursor Domini, populos dum tingeret undis.
 Non latuit genuina Dei Sapientia: pressi
 Turmatim veniunt, consolatique recedunt.
 Quisque fatebatur quoque, quòd Baptista Joan-
 nuper fatidico prædixerit ordine cuncta, (nes
 Quæ modò conspicimus re verificata; sed omni
 Abstulit signo, contentus vivere tristi,
 Ut præcursorem decuit, sub mole laborum;
 Quippe salutiferum fas est præcedere tempus,
 Quo nos pœniteat graviter peccasse; canoro
 Quod toties populis prædixerat impiger ore.
 Christe redemptorum requies, & vita tuorum!
 Da cor contritum, veris assuescere mentem,
 Da tua jussa sequi. Volumus! succende patentes,
 Ne tepor irrepit, justo fervore medullas.
 Officio doctoris adit functurus eremum,
 Ut luctis animum queat obfirmare futuris:
 Dumque redemptoris munus complere laborat,
 Ingreditur latebras, ut ad hæc tristissima rerum
 Fata ferenda suas vires animumque labantem
 Fortificet, donoque Dei sua pectora firmet.
 Non potuit noster nimium diuturnius abesse
 Salvator Solymis; etenim Patris alma trahebat
 Hunc domus, et tacito rapiebat Spiritus æstu:
 Sacra sed ingressus venerabilis atria Templi,
 Mutua cernit ibi tractare negotia cives:
 Indignumque ratus, Divi sacraria Templi
 In fora sacrilego converti more, jubebat

Joan.
10.40.

- Joan. 2. Videntes exire foràs; turbásque monebat,
 Esse domum Domini, quæ respuat omnia, quæ
 Sint permiffa foris, non concernentia Divos. (quæ
 Increpat astantes Pharifæos, Lege peritos,
 Et quoscunque videt populo dare jura, monent
 Ne domus alma Dei fiat spelunca latronum,
 Attoniti Proceres obsistere talibus ausis
 Nequaquam poterant; justoque timore repleti
 Quod modò contigerat, tacito sub corde premit
 magna subingreditur paulatim turba, nocivis
 Diversisque malis onerata, petuntque salutem
 Accessu facilis Salvator curat, & omnes
 Submovet angores, contractos erigit, omni
 Orbatis visu restaurat lumina, claudos
 Restituit pedibus, plenos Cacodæmone primo
 Liberat attactu, cunctisque docendo, medendo
 Exhibet auxilium. Jesu, fons verus amorum!
 Languores patior; serpentis torqueor: ictu:
 Antidotis opus esse reor; succurre! malorum
 Vipeream compesce luem, dissolve mearum
 Vincula noxarum: Jesu! mens æstuat, uni
 (Ah disrumpe moras) Jesu! tibi fœdere jungi.
 Joan. 5. Non procul à Templi foribus piscina quotannis
 Mota semel tactu Genii Cœlestis, ab omni,
 Qui prior intrabat, vacuum languore remisit,
 His, inter plures ægrotos, accubat undis
 Vir pius, octo super ter denos languidus annos;
 Semper in adventu Genii præventus; anhelans
 (Fidendo Superis, nec desperando) salutem.
 Egressus sacris Salvator transit, amico
 Intuitus miserum vultu, rogitansque jacentem
 Vis sanus fieri? pauperculus ore levato,
 Mille, volo, linguis, si tot natura dedisset,
 A

Acclamâisset ei : jubet ergo surgere Christus
 incolumem, atque saum simul asportare graba-
 tos. Impiger obsequiis, & toto corpore sanus (tum:
 Imposuit scapulis lectum, lætusque recessit.
 Factus in occursum Scribarum cœtus inaudit
 Prodigii seriem; stupefit; sed ferre grabatum
 Sabbaticâ illicitum præ tendit luce: reponit
 Sanatus: Qui me diuturnâ mole levavit
 Languoris chronici, mihi tollere triste grabatum
 Præcepit; cuius sacris obtempero jussis.
 Post horas aliquot Templum sanatus adibat,
 Quem dum conspexit, quâdam gravitate loquen-
 omni Christus adhortatur: Nunc es virtute supernâ (di
 Prorsus ab antiqui languoris tabe solutus;
 Ergò recorderis: noli te nexibus ullis,
 Quos tibi subtendit reprobi fallacia Mundi,
 Illaqueare: fugam scelerum commendo severè,
 Ne forsan peior feriat te turbo malorum.
 Quid sibi vult acris celebrisque hortatio, Musa?
 Et si causa latet; tamen hanc me judico Mundo
 Notificaturum; quòd, si quem gratia Cœli
 Liberet interitu, justo teneatur amore
 Officii meminisse sui, meminisse dolorum,
 Quos parat ingratis clementia læsa supremi
 Numinis. Ecce malis cohibendis moribus apta,
 Dignaque perpetuo quæ conscribatur in ære
 Marmoreâque petrâ, monitorum clausula: certè
 Ingratos odit Cœlestis curia; & inde (profos
 Conqueritur Christus, quòd cum bisquinque le-
 Mundâisset putridâ scabie, vix unus adesset,
 Qui sibi collatam Cœlo tribuente salutem
 Ferret in acceptis Domino. Speciale superbi
 Dæmonis archetypon mihi transfuga creditur ille,

Qui post acceptam veniam peccata retentat,
 Nónne Creatori Satanas injurius, arsit
 Ingrato fastu, cùm tot decoratus honorum
 Dotibus eximius, Procerum primarius, almo
 Se benefactoris Genito exæquaret? Inulta
 Non manet ambitio, nec gratia spreta Tonant
 Si mea, quæ toties repetivi, crimina serum
 Duco sub arbitrium, magnis me turbo procel
 Involvit; gravibusque minis (quas Christus in illis
 Qui modò depositis iterata piacula noxis
 Turpiter adjungunt, austero detonat ore)
 Concutior. Spes illa mihi, quòd Sponsus amor
 Nondum transierit, submittit robora: quare
 Lampadibus vacuis affundam pabula; porta
 Proximus astabo; ventos, quos excitat Orcus
 Ne rapiant flammæ, sacrâ vigil ægide pellam
 Non deerit votis Christus; sua brachia dudum
 In cruce confixus pandit, nec contrahet illa,
 Si contritus adest peccator. Currite, vestras
 Plangentes animæ noxas; Geniúsque beatis
 Pectore contrito nova gaudia conciliate.
 Latantur Superi, si quis par fortibus ausis
 Disrumpat laqueos scelerum, frontemq; tremens
 Adversus Stygios Lemures Mundique tumultus
 Nunquam respiciens retrò, Crucis omine firmo

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO SEPTIMA.

S. MATTHÆUS. CAP. 13.

Ecce exiit, qui seminat, seminare: & dum seminat, quæ
 dam ceciderunt secus viam; & venerunt volucres Cæli
 & comederunt ea. Alia verò ceciderunt in petrosa, ubi
 habebant terram multam; & continuo exorta sunt.
 Sole autem orto æstuaverunt: & quia non habebant radice
 aruerunt. Alia autem ceciderunt in spinas; & creverunt

nae, & suffocaverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, & dabant fructum. &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus seminanti agricola se equiparat; mulierem spiritu infirmitatis per octodecim annos miserè laborantem, & hydropicum in momento sanat; Phariseos de indiscreto sabbatorum zelo manifestè convincit; & auditores turmatim accurrentes concione plenâ affectu ad virtutes adhortatur.

Humanum cor Christus agro; sua dogmata spar-
Seminibus; sed se vigilantibus comparat ipsum (sicut
Agricolæ, qui lata suo colit arva labore.

Optima continuas hæc æquiparatio curas
Exprimit, & monstrat, quali sub tempore messis
Disparitate labor duri pensetur aratri.

Sparsa penès tritos calcantur semina calles,
Vel deprædanti volucrum rapiuntur ab ore.

Jacta super lapides torrenti Sole gradatim
Arescunt. Insperfa rubis, tribulisque renatum
Enecat in tenebris lolium; sed nacta benignam

Frugiferæ telluris opem, sua divite cornu
Emolumenta ferunt. Positi propè compita campi
Sunt, quos cura frequens conculcat, opumq; cupi-

Credentes avidè ad tempus, sunt terra petrosa, (do-
Qui radice carent, quos mox tentatio frangit.

Sub tribulis latitant, quos copia magna bonorum
Non finit ad Superos faciem convertere. Tellus

Illa bonæ nomen fortiri jure videtur,
Quæ bene culta refert fructus pro mole laborum:

Hi sunt electi, qui semina sparsa fidei
Suscipiunt animo, radices figere curant,

Calibus adversis majores, omnia Mundi
Cælo postponunt, ac implent horrea fructu.

Hi thesaurizant Superis, vindemia quorum

Matt.
13.
Luc. 8.

Im-

Implebit Domini cellas & dolia vino.

Siqua gravat sinè spe fructûs ficulnea terram,
Excindenda; locum fac fertilis occupet arbor.

Luc. 13. Octodecim quædam mulier fuit ægra per annos

Quam juvat attactu Christus; sanata favorem
Agnoscit, gratèsque Deo lætissima solvit.

Indignatur huic Synagogæ Præses, & inquit:

Sex quæcunque dies operi fert hebdomas aptos:

Majores solis tribuerunt Sabbata Divis:

Cur has transgrederis sacro sub tempore leges?

Christus ad insultum Pharisæi: Nunquid a sellam

Vespere sabbatico præsepis fune solutum,

Ut bibat, ad fontes adducitis? ecce per annos

Octodecim solidos, Abrahami filia nexus

Pertulerat Satanæ; quis demonstrabit iniquum

Tempore sabbatico constrictam solvere? Nemo

Amplius opposuit liquidis contraria dictis;

Sed puduit coram populo movisse finistrum

Litigium, causamque brevi cecidisse repulsâ,

Traxit in applausum dictorum gloria cives;

Et quæcunque sacris exhibant mystica labris,

Admirabantur. Pharisæi postea vafre

Luc. 13-31. Insinuant Christo: Fugiens hinc ocyùs exi;

Nam Rex Herodes te vult comprehendere; teque,

Non secus ac nuper demessuit ense Joannem,

E medio talem, qui concitet oppida, Vatem

Tollere. Christus ait: Fallaci dicite vulpi

Hæc, quæ vidistis: nec me pavor occupat; ibo,

Quò me jussa Patris ducunt. Periisse Prophetam

Extra Hierosolymam, casus vix contigit unquam.

Illic martyrii me proxima scena manebit.

Strenuitas Domini, quâ confundebat apertè

Scribarum Proceres, non impediēbat iniquos,

Qui

Quominus accirent ad prandia sæpe Magistrum:

Cumque rogaretur communiter inter agendum

Sabbaticos ritus; quidam veniebat hydrope

Luc.
14.

Turgidus, assiduo fletu rogitando salutem.

Christus ad astantes conversus quærit, an illo

Tempore conveniat pressis afferre medelam?

Confusi stupuere viri; tacitique recusant,

Tempore sabbatico concessum, posse mederi.

Ille tamen solo tactu sanavit hydropem;

Adjunxitque: Viri, quis vestrum tempore sacro

Illapsum puteo brutum salvare moratur?

Lex amat, ut nimio zelo discretio, mater

Virtutum, rectæ rationis jungat habenas,

Instituit Dominus requiei tempora, postquam

Confecisset opus Mundi; simul ipse quievit:

Attamen æthereos volvi non impedit orbes;

Sol graditur jugi discernens tempora motu;

Luna suos nunquam retinet per sabbata cursus;

Nullâ subtrahitur vice munificentia Cœli (gnum,

Terrarum populis: hinc nunquam culpo beni-

Quo meus in Christo mihi proximo ardet, amorem.

Explicito legum sensu, frænanda manebat

Ambitio Cleri; quam præcedentia, nugis

Equiparanda, dedit. Postremos Christus amabat

In prandendo locos, suadensque extinguere fa-

Insinuabat, eos, qui compatiuntur egenis, (stum,

Esuriemque levant, Cœlorum Regna mereri.

Fortuito quidam raptus pietate reponit:

O ter felices! qui cum Cœlestibus escas

Luc.]

Participant, gustantque Dei convivia! Christus: 14.15.

Hæc sunt vera quidem, sed quæ narravero, pensa:

Vir quidam Princeps convivia lauta parabat

Divitibus populi; sed dum causantur inertes,

Ac

Ac oblata sibi contemnunt prandia, jussit
 Acciri claudos, & quos urgebat egestas,
 Implerique domum miseris: quid, credis, ad umbra
 Hæc paritas? Christus convivia magna paravit
 Progenitis Abrahæ; sed dum virtutis avitæ
 Immemores, stolido Divorum prandia fastu
 Contemnunt, sacras peregrinis obtulit escas,
 Et dedit æterno Superis convivere plausu.
 Cùmque salutato discederet hospite, multa
 Turba sequebatur, cupiens conjungere fidos
 Se tanto comites auditorèsque Magistro.
 Christus adhortatur, sed conditione severâ
 Insimul adjunctâ: Quisquis meus expetit esse
 Discipulus, toti debet valedicere Mundo,
 Ac humeros aptare cruci, nec dura vereri.
 Innocuis similes infantibus esse volebat
 Discipulos; aliam Cœlorum regna merendi
 Intrandique viam reperiri posse negabat.
 Si fratrem labi contingat, suadet, amicè
 A lapsu relevare statim, citiusque reductum
 Lucrari Cœlo. Statuit, quemcunque teneri
 Pro sibi commisso Superis servire talento;
 Nec vacuum culpâ, si quis commissa talenta
 Abscondens strophio, cesset superaddere lucrâ
 Se tenui grano frumenti comparat inde, (grano)
 Quod manus agricolæ fœcundum spargit in arva
 Hoc granum moriendo ferax & fertile frugum
 Efficitur, tumuloque suo locupletius exit;
 Sic quoque per mortem, quam mox obiturus ante
 Se fore frugiferum, se latos messibus amplis
 Accumulaturum campos Cœlestis Olympi.
 Quò propiore gradu dirissima passio Christi
 Accelerabat, eò sacram ferventiùs arsit

Luc.
14.26.

Matt.
18.3.

Joan.
12.24.

Dilatare fidem ; cujus primarius author
 Fundamenta novo solidavit munere , binos
 Ac decies septem cum designavit Iesus
 Discipulos , socios animarum messis , eosque
 Ante suam faciem binos præmisit in omnes
 Urbes ac vicos , quò post fuit ipse secutus.
 Erumnis demum pressos solatus , & illis
 Dulce refrigerium , pressurarumque levamen
 Pollicitus ; Patri , quò tam manifesta salutis
 Dogmata celarit Mundi sapientibus , offert
 Innumeras grates , magnæque encomia laudis.
 Quis non cognoscit placidi cor mite Magistri ?
 Diligit immeritos , solumque reposcit amorem.
 Non nisi suave jugum nobis imponit , onusque
 Haud grave , quod sequitur requies æterna. Fideles
 Observatores lex immaculata decore
 Exornat , certosque facit , sub fine laborum
 Esse coronandos merito diademate. Totus
 Tanta perorantem , vix orto fidere , Mundus
 Auditum currit , redit inde cadentibus umbris :
 Sicut agit levibus per sera crepuscula pennis
 E pastu volucres ad sueta cubilia vesper.
 Progeniti referunt audita parentibus , illi
 Vicinis , talique gradu pia fama cucurrit
 Per quoscunque locos ; auxit præsentia famam.
 Felices illi , qui tali nectare pasti,
 Instar apum redeunt , & odori mellis acervos
 Apportant aliis : hi sunt , qui lucra Magistri
 Amplificare student , & quos fraterna , remotos
 Ut sibi confocient agnos , dilectio ducit.
 Si commissorum profugi Rex arbiter ævi
 Lucra talentorum pensabit lance ; beatos
 Hos fore Discipulos , me iudice , nemo negabit.

Luc.
10.Luc.
10. 21

Quan-

Luc. 19.10 Quando vel unius reprobī conversio totum
 Exhilarat Cœlum, sicut Scriptura fatetur,
 Ecquid Apostolicos plenos fervore Magistros
 Effecisse putas, qui tot centena malorum
 Millia perductis ad frugem moribus, Astris
 Associaverunt? positos in margine Mundi
 Xaverius celeri raptu penetravit ad Indos:
 Maxima messis ibi; Baptismi fonte lavandus
 Millio, currebat. Sinas, nisi flamina vitæ
 Mors abruptisset, Christo sociasset amicos,
 Quæ fuerit ratio, quòd vir zelosus in ipso
 Progressus fervore suos exhausit annos,
 Res ignota mihi, solique recognita Cœlo.
 Multa parant Superi nostros fugientia sensus
 Quæ tandem pulchro connexa ligamine, tota
 Fatorum seriem monstrabunt ordine Mundo.
 Multa suis noster, quæ Pagina sacra recenset
 Consuetâ brevitate, dedit documenta Redemptio
 Plurima constituit, quæ traditione fideli
 Ad nos devolvit sapiens Ecclesia Mater,
 Quam temerare nefas; cùm Christus dixerit ipse
 Hanc invincibilem durare in sæcula, quidquam
 Horrificum validumq; nigri crepet Aula Tyranni
 Non opus est multâ cum sedulitate profundas
 Scrutari causas, cur non prolixius illa,
 Quæ tot dissidiis ansam partumque dederunt,
 Sint conscripta? rogo; Solymis sua dogmata Christus
 Fufius exposuit; sed quid facundia nullis
 Circumscrip̄ta modis, Procerum reboante Senatu
 Parturiit? cecidère super mera marmora sacra
 Semina doctrinæ; Stygiarum turba voluerunt
 Depastura ruit, jacto vix semine, messem.
 Sic frustratur opus, Divinæ spiritus auræ

Fæc

fecundare potest humani pectoris agrum,
 Ut ferat optatos ex sparso femine fructus.
 Hac Solymæorum durissima corda protervos,
 Credo, repræsentant quâdam sub imagine nostri
 Temporis hæreticos, qui traditione sepultâ
 Ex scripturarum mutilatis textibus umbras
 Errorum, sensusque vagos stabilire laborant.
 Absit, ut astipuler reprobatis sensibus! illa
 Sunt placitura mihi, quæ vult Ecclesia, Mater
 Immaculata, suos sincerâ Lege doceri.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO OCTAVA.

S. MATTH. CAP. 20.

Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis
 suis, adorans, & petens aliquid ab eo. Qui dixit ei:
 Quid vis? ait illi: Dic, ut sedeant hi duo filii mei, unus
 ad dextram tuam, & unus ad sinistram in Regno tuo. Re-
 spondens autem Jesus, dixit: Nescitis quid petatis: potestis
 bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possu-
 mus. Ait illis: Calicem quidem meum bibetis; sedere autem
 ad dextram meam, vel sinistram, non est meum dare vobis,
 sed quibus paratum est à Patre meo.

SYNOPSIS.

*Dominus & Salvator noster Jesus Christus, ultimâ vice ascen-
 dit Hierosolymam; explicitè prænuntiat Discipulis suis Pas-
 sionem suam; matri filiorum Zebedai seriò respondet ad interpo-
 sitam petitionem; Cœlestem Patrem œconomò cum operariis suis
 rationem ineunte comparat; & Sadduceos manifestè convincit.*

Sol ter Zodiacum, procul aspiciendo docentis
 Christi sudores, absolverat; ecce futuri
 Tempora festinus parat accelerare doloris.
 Hinc Jerichuntinâ, postquam sua lumina binis
 Reddiderat cæcis, discessit Christus ab urbe,
 Discipulisque suis querulo sermone recenset;

M

Nunc

Luc. Nunc Hierosolymam proficiscimur, ecce supremum
 28.3^h Luctibus impositum colophonem: qualia verum
 Prævideamus ibi rerum momenta, docebo.
 Gratus ero Solymis populo; sed livor, & in
 Lege peritorum populi subvertet amorem.
 Infidiabuntur lasso; tacitosque recessus,
 Quos sequar orandi studio permotus, avarus
 Discutient nacti ductorem: vincula capto
 Injicient; vinctum sero sub tempore noctis
 Ad fora Pontificum deducent: falsa loquentes
 Substituent testes, ad quorum dicta profana
 Ut me submoveant crudeli funere mortis,
 Judicibus tradent. Hi me, fervore coacti
 Seductæ plebis, quatient cadentque flagellum
 Mæque coronatum spinis, post mille dolores
 Damnabunt mortis: crucifigent inter iniquos
 Latrones medium; Cælo, Terræque stupent
 Immensæ feritatis opus, tragicique doloris.
 Emoriar; mæstoque redux ex funere surgam
 Mors mea, vita bonis; reprobis mea vita perennis
 Interitus. Fratres, hæc notificata relato
 Ad Superos animo pensate fideliter. Illi
 Hæc portenta putant non eventura Magistro,
 Qui tot prodigiis toti benefecerat urbi:
 Magna reservari, qui fecit magna, putabant.
 Matt. Hinc Zebedaiadum genitrix submissa precatur
 20.20. Ut, quos in socios nuper legisset, eosdem
 Conregnatores sibi consociaret utrimque.
 Non animadvertunt, hæc ambitione resultat
 Quod præjudicium reliquis confratribus: unde
 Extinxit litem Christus, quærendo: Maria
 Multa rogas! poteruntne tui mea fata subire
 Difficilèmq; mei calicem gustare doloris,

Progeniti ? quam dura pati tormenta coarctet,
 Fufius explicui ; quem non veftigia terrent ?
 Conturbata gemit mulier ; fed corde refumpto,
 Depositoque levi , qui titillabat , honoris
 Aucupio , lacrymis Domino refpondet obortis :
 Non deerunt juffis , tibi fanctè fpondeo , triftem
 Evacuaturi calicem , quem primus acerbâ
 Fellis amaritie plenum gustabis ; ad illa
 Omnia , quæ toleras , pariter toleranda parati,
 Dummodo respicias oculis utrumque benignis.
 Chriftus ad oppofitum gemebundæ matris amorem
 Suaviter adjungit : Poterunt tua pignora triftem
 Martyrii cafum , qui me difjunget ab illis,
 Intuitu proprio cognofcere , meque Magiftrum
 In fimili , fi fata ferant , & poftulet ordo,
 Afperitate fequi : fed cur , quod inaniter urges,
 Hæc quæ concernunt Patrem , tibi danda rogâfti ?
 Terreno nequeunt librari jura Tonantis
 Arbitrio. Monitis mater contenta quievit.
 Difcipulos verò , mala quos contentio movit,
 Juffit adhortando , nunquam patrare nefandum
 Ambitionis opus : fervitum mittimur , inquit :
 Nolo miniftrari ; minimis impertior omne
 Obfequium famulis , animam pofiturus , ut illi,
 Quos Pater elegit , Cœlefti fede fruantur.
 Aufcultate mihi ! Cœleftem comparo Patrem
 Oeconomio vigili , qui primo manè colonos
 Conduxit varios , quorum folertia lata
 Vincti spatia & coopertos palmite colles
 Excolat : ivit amans curæ juftique laboris,
 Conduxitque viros , qui primum Solis ad ortum
 Juffa fequebantur ; bis , térque , quaterque rediit
 Ad fora , conductum plures , licèt altior iret

Matt.
 20. 1.

M 2

Phœ.

Phœbus, & ingrueret serotina vesperis hora.
 Post facis occubitus, servos mandavit adesse
 Oeconomus, qui pacta dedit sua præmia cunctis
 Conducti promissa quidem sibi munera solvi
 Aspiciunt; sed dum postremo tempore missis
 In vineta, vident æqualia præmia reddi,
 Indignabundi super imparitate laborum
 Et mercede pari, cum murmure multa querunt.
 Sed mala servorū reprehendit murmura prudens
 Oeconomus: Quid verba crepant, dum iusta tulistis
 Præmia? de reliquo manus est mihi libera; dono
 Pro lubitu, vestroque nihil de munere demo.
 Vos oculis nequam, quia sum bonus? ite quieti
 Contentique datâ pactâ mercede laboris.
 Quod suprema Dei concedit gratia, nullo
 Vendico jure mihi; sum servus inutilis, omni
 Contentus fato: satis est, nimumque quietus
 Cum Superis vivam, postremâ sede locandus.
 Omnibus alma patet Cœlorum Regia: prima
 Sors dedit Hebræis; sed eis renuentibus, ingens
 Innumerabilium populorum turba replebit,
 Disponente Deo, viduata sedilia, Christus,
 Hanc fati seriem solitæ paritatis in umbra
 Subjiciens oculis, Regem connubia Nato
^{Marr.} Instituisse refert, ad quæ celebranda vocavit
^{22.} Primores regni: sed dum sprevisse paratas
 Hos invitatos epulas videt, atque vocantes
 Afflixisse suos famulos, plagisque gravatos
 Occidisse; suas accivit ad arma cohortes,
 Aggressusque gravi delēvit clade rebelles.
 Factâ strage, suos per compita quæque vagantes
 Imperat accensos, ut, quos fortuna dedisset
 Ad sponsalitiæ deducant fercula mensæ,

Regia repletur ; procedunt festa ; sed unus
 Accubuit mensæ , quem Rex compellat: Amice,
 Cur huc intrâsti , nullo speciosus amictu,
 Plenus spurcitiis , olido nidore molestus
 Ingratusque mihi ? dehonestas prandia Regum:
 Ocyus indignum laqueis innectite, servi,
 Comestatorem ; protrudite subter opacas
 Carceris obscuri tenebras , ubi stridor & horror
 Concutiunt dentes , & lumina fletus inundat.
 Ex compendiolo paritatis tota relucet
 Effigies operum Christi , graviûmque laborum
 Pro convertendâ Solymæâ gente , sinistro
 Exantlatorum successu ; flebile drama
 Excidii , quo mota locis urbs tota periret ;
 Denique fera licèt , sed plena vocatio Mundi
 Totius , nullis (ô consolatio felix !)
 Gentibus exceptis. Populi gaudete ! reclusa
 Noctes atque dies patet almi janua Cœli ;
 Sed meminisse velim, decoranda palatia summi
 Principis omnigenæ virtutis veste decenti.
 Hac circumstantes Scribæ sibi symbola jure
 Appropriant , cupiuntque vafri seducere Jesum ;
 Ut, quia verborum strinxisset fulmine Clerum,
 Cæsareum pariter tentet temerare decorem.
 Hoc exploratum , blandâ sub fraude , ministros
 Ad Salvatorem mittunt , & comiter orant,
 Ut , quia veraci contemneret ore favores,
 Responsum proferre sibi dignetur , an æquum
 Judicet , Augustis solitum numerare tributum
 Cæsaribus ? Christus respondet: Hypocriti pleni
 O simulatores ! quid me tentare venitis ?
 Cæsarei censûs mihi demonstrate numisma.
 Intererant missis comites Herodis alumni

Matt.
 22.16.

Et Pharisaorum tyrones, verba notatum,
 Quæ Christus super hac rerum gravitate dediffi
 Attendunt avidæ vulpes, monstrantque numifir
 Cæsaris: hoc Dominus benè contemplando rogaba
 Quem notat effigies? quid vult inscriptio numm
 Illi, Cæsaream faciem titulúmque referre,
 Respondent. Christus: Res est decisa; proin
 Reddite Cæsaribus, quæ sunt reddenda, Deo quæ
 Quæ reddenda Deo. Fallax confusa rubore
 Turba recedebat. Tunc Christo denique casti
 Hunc Sadducæi proponunt: Lege docemur,
 Si tuus improlis, surreptus funere, frater
 Decedit, viduam tibi consociare memento:
 Contigit hic nuper casus specialis: obibat
 Frater, & improli viduæ pro lege secundus
 Conjungebatur frater; successit eidem
 Tertius; & tali succedunt ordine septem
 Hoc in conjugio fratres: viduata maritis
 Fœmina decedit. Jam quæstio nascitur ancep
 Si, quod concedunt plures, post fata resurgu
 Defuncti, cujus mulier reputabitur uxor?
 Hoc sibi propositum dubium, casumq; Redemp
 Taliter ex ipsâ dubii radice resolvit:
 Nulla penès Superos dantur connubia; casta
 Angelicæque pari vivunt habitudine mentes,
 Corporibusque suis conjunctæ nulla deincep
 Instar spirituum, tractant commercia carnis.
 In dubium trahitis defuncta resurgere membra
 Spémque futurorum? vobis Scriptura reclam
 Cùm Deus ipse Deum se prædicet esse vetu
 Thariadæ, veterúmque Patrum, quos vivere cer
 Credimus. Ergò Deus vivis dominatur; inerte
 Non regit extinctos, nec inanib9 imperat umbra

Matt.
22.24.

Quos sepelivistis, reparato corpore vivent.
 Attonito cives oracula tanta stupore
 Admirabantur. Volitat mox fama per urbem,
 Quòd Sadducæis sint ora coërcita; namque
 Sadducæorum Pharisaorumque senatus
 Semper in oppositos Scripturæ dogmata sensus
 Vertere solliciti, collidebantur ubique.
 Hinc placuit primis, quòd dexteritate docendi
 In media Christus convicerit urbe secundos.
 Quod tamen invidiæ, quo grex ardebat uterque
 Adversus Dominum, nusquam compescuit ignem.
 Continuata furit fallax tentatio; quidam
 Magnus legis Doctor simulando rogabat Matt.
 Judicium Domini, quæ sit lex maxima legum? 22.35.
 Ore potens Christus Doctori replicat: Illa,
 Quæ jubet ex totis Dominum redamare medullis,
 Assimilatur huic lex, quæ nos cogit amare,
 Tanquam nos ipsos, nostros quoscunq; propinquos.
 Hac duo cunctarum statuo compendia legum.
 A Pharisaorum cœtu mox noster anhelat,
 Ex quo descendat Christus, novisse Magister.
 Respondent scioli: Patet; ex Davide Redemptor,
 Res, ait, obscura est; Christum Psalmista fatetur
 Esse suum Dominum: si natus; quomodo patris
 Esse potest Dominus? Confessus rostra premo
 Conticuit. Jesu! quem juxta sanguinis ortum
 Ex Davide quidem, sed pro Deitate supremi
 Progeniem Patris colimus, miserere tuorum.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO NONA.

S. MATTHÆUS CAP. 21.

Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in viâ; alii
 autem cædebant ramos de arboribus, & sternebant in
 viâ:

M 4

viâ:

viâ: turbæ autem, quæ præcedebant, & quæ sequebantur, clamabant dicentes: Hofanna Filio David! benedictus, qui venit in nomine Domini: Hofanna in altissimis! &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus in Bethaniam reversus à Maria Magdalena in vivis ultimò ungitur; Solymam sub populi applausu ingressus mirificè concionatur; & cum proximâ Synagoga invidia, instabilem totius urbis favorem, & æriduanam approbationem sibi conciliat.

Joan.
12. **B**ethaniam rediit brumâ cedente Magister Christus, & à Martha, Marthæq; sorore benigno Hospitio susceptus, uti pro more solebat, Magdalidem, dum Martha suo studiosa vacaret Officio, sanctis instruxit moribus. Illa Inter cœnandum fragrantia balsama nardi Affundit Domini pedibus, passisque capillis Tergit: aromatico domus implebatur odore. Taxat hypocritico oculorum præses avarus Iscariota modo, & sanctum fugillat amorem, Quo benefactorem fratris, tantumque Magistrum Complectebatur mulier conversa: putatque Pauperibus pretium, quo possint balsama vendi, Utiliore bono donari posse. Redemptor Arguit excessum Momi taxantis, & inquit: Illa sepulchrali me condecoravit honore; Quod superest nardi, poterit fervare, meumque Illatum tumulo benefactrix ungere corpus. Semper adest vobis inopum vaga copia; verum Grandia me vobis rapiunt tormenta Magistrum, Lazarus infernis nuper revocatus ab umbris Intererat cœnæ; quem fraus Pharisaica, magni Prodigii radios obscuratura, cruento Interitu vivis subducere sæva studebat. Quippe sub hac clarâ signi novitate, quod Orbem

Redd
Cont
Ad ta
Exa
Appl
Obvi
Subst
Hofa
Ifacio
Israël
Occu
Calli
Dum
Insid
Ingre
Respi
Non
Edoc
Ejici
Veno
Sacr
Cace
Quo
Relli
Impl
Hofa
Scrib
Acci
Infar
Com
Dese
Beth
Litte
Red

Reddidit attonitum, Synagogæ gloria, tanquam
 Contumulata, suum penitus perdebat honorem,
 Ad tam mirandum properantia millia Vatem,
 Exacuunt stimulos odii; quos publicus auxit
 Applausus, quando Christus processit in urbem.
 Obvia turba ruit, ramos in compita spargit,
 Substernit vestes, acclamat læta triumphos,
 Hofannaque Dei benedicto! rumor ubique,
 Isacidum venisse Ducem, Regemque supremum
 Israël, expandit. Fremuit Synagoga, superque
 Occursu populi tremuit: tandemque resumit
 Callida deciduum robur, virésque labantes,
 Dum vaga decernit subvertere pectora vulgi
 Insidiis, & per mendacia turpia verum.
 Ingressus Solymam Salvator, vectus a fello,
 Respuit exhibitum populi plaudentis honorem.
 Non venit, ut portet Regum diadema; sed Orbem
 Edoceat, quæ sit veræ via recta salutis.
 Ejicit ex Templo, quidquid venale profanus
 Venditor intulerat, strictè prohibendo deinceps
 Sacra profanari. Scribis freudentibus, ægros,
 Cæcos, & claudos nova per miracula sanat:
 Quod demirantes seniores atque puelli,
 Relligiosa domûs sacræ laquearia latis
 Implendo modulis, acclamandoque canebant:
 Hofanna! fili David benedicte. Dolosi
 Scribarum Proceres, pueros indebita Christo
 Accinuisse putant encomia. Christus; ab ore
 Infantum resonant laudum præconia, nullis
 Commaculata dolis, Psalmistâ teste; reponit:
 Desertoque Dei delubro, Sole cadente,
 Bethaniam repetit. Sed vix resupinus Eoo
 Littore, reddiderat Mundo nova lumina Phœbus;

Joan.
12.12.

Matt.
21.

Matt.
21.17.

M 5

Ut

Ut doceat turbas, ad Templum Christus anhelans
 Dumque peregit iter Solymam, quâ nescio ducit
 Esurie, viridi scrutatur in arbore ficus;
 Quêis non inventis, foliosam devovet, unquam
 Ne referat fructum: subito (mirabile visu!)
 Depositis maledicta comis exaruit arbor.
 Mirantes affatus ait: Si montibus istis,
 Ut se præcipitent in stagna patentia ponti,
 Mandatis, firmâque fide confiditis, ibunt
 In barathrum pelagi. Magnas fiducia vires
 Possidet; & quidquid sincera precatio Divi
 Commendat, nunquam felici finè carebit.

Matt. 21.23. Ingressus Templum, præter miracula, turbas
 Consuetâ pietate docet; Scribasque protervos
 In cujus virtute parret tot signa, rogantes.
 Suaviter expediit: si, quâ virtute Joannem
 Baptizasse putent, sibi primò dicere possint
 Se responsurum. Stupidi tacuere, nec ausi
 Contra Baptistam, quem magno semper honore
 Extulerant cives, convicia spargere. Christus

Matt. 21.28. Apposuit casum: Geminos pater unus habens
 Injungit primo, siquidem nunc vinea curam
 Exigat, ut vadat culturæ adhibere labores.
 Officium negat ille patri, sed postea ductus
 Consilio meliore, facit mandata: secundo
 Injungebat idem; qui promptior omnia spondens
 Nil tamen exequitur: mihi dicite jure periti.
 Quis juvenum patrios cordi sibi sumpsit amor?
 Respondent: Primus. Rectum sanumque tulit
 Judicium, Salvator ait: sed lugeo justè,
 Pectora vos propriis transfigere vestra sagittis
 Clamor Eremicolæ scelerum farragine plenus
 Ad frugem nuper sacro sermone reduxit;

os inflexibilem monitis avertitis aurem:
 ne peccatores, licet inveniantur onusti
 mole gravi scelerum, citius sacra Regna subibunt.
 junxit casum similem de divite quodam, Matt.
 qui sua diversis vineta locaverat: Æstas 21.33.
 vergit in Autumnum; Dominum vindemia cogit
 promissos fructus collectum mittere servos,
 quos conductores jugulant, pariterque secundò
 submissos: tandem temeraria facta colonis
 exprobraturus, sequitur patris unicus hæres:
 Hunc quoque, sperantes, succisâ stirpe parentis,
 de successuros in prædia tanta, trucidant.
 Vociferabantur Scribæ: Res pessima, magnis
 Orbis in exemplum pœnis plectenda! Patenter
 Decidistis, ait: sed vos hæc mystica tangunt,
 Quos pater æternus monitores misit, eosdem
 vos occidistis; quapropter prædia Cœli
 conferet externis in præmia gentibus. Alto
 inflatos animo sermonis spicula diris
 accendunt odiis; & si circumfluus ingens
 grex hominum Scribas non continuisset atroces,
 in sua Doctorem rapuissent vincula cæci.
 Magnus erat populi Christum novisse flagrantis
 concursus; major peregrinæ copia gentis. Joan.
 atria complebat, Dominum, mediante Philippo 12.20.
 Andréaque, sibi media inter millia vulgi
 monstrari magno cupientis amore. Redemptor
 Discipulis respondet: Adest suprema coronis
 Temporis, ut Domini patefiat gloria Mundo.
 Mortua grana replent multo granaria fructu.
 Quisquis amat vitam, properat deperdere vitam;
 Qui verò fragilis contemnit stamina vitæ,
 Vivet in æternum. Qui, me præeunte, sequuntur,

Hos

Hos quoque Cœlestis Pater accumulabit honore
 Illa perorando fremuit turbatus, ad astra
 Luminibus versis; & vox delapsa supernè,
 Non secùs ac tonitru, populorum terruit aures
 Non sonuit vox illa mihi, sed propter amicos
 Æthere missa, probat Domini magnalia, dicit
 Nunc est iudicium Mundi, nunc ejicietur
 Mundi hujus Princeps, sed ego sublatus in altum
 Ad me cuncta traham fidei magnete tenaci.
 Ex hoc perspicuè, quali fit morte necandus,
 Conjiciebatur: quapropter turba reponit:
 Christus in æternum, juxta præfagia Patrum,
 Vivit, & est lethi nullis obnoxius umbris:
 Quid sibi vult igitur vox hæc præfaga futuri,
 Quem tuus indigitat sermo? quis filius ille,
 Qui rigido jussu patris exaltatus obibit?
 Hæc ignoratis, respondet Christus, in ipsa
 Luce, sub obscurâ tenebrarum nocte sepulti?
 Infortunati! quos excæcatio mentis,
 Quos Divinarum transgressio pessima legum,
 Quosque stupor cordis, punitio maxima, tanquam
 Obsessos retrahit, ne conducentia verâ
 Agnoscant, rutilante die, documenta salutis.
 Hisque recensitis abrumpit verba, malignis
 Obduratorum se subducendo catervis.
 Immodicus Solymis hæc tempestate tumebat
 Inter Scribarum Proceres dominatus Averni.
 Tantus enim, humanis per jussa potentia Christi
 Expulsus membris, tenebrasque subire coactus
 Spirituum turbo circumvolitabat in urbe,
 Ut turmis volucrum, confusorumque crabronum
 Hunc examinibus possim æquiparare. Cruentis
 Illa susurronum Stygiarum turba procellis

Disjunctas faciles in mutua jurgia mentes.
 Quippe ministrorum gravium pars magna, tot am-
 Prodigiis Domini clarè convicta, libenter (plis^{Joan.}_{12.42.}
 Astipulabantur monitis Cœlestibus; ægrè
 Intereà adducti, tacito quod corde probabant,
 Ore attestari: siquidem Synagoga recentes
 Christicolas meritis procul exturbare cathedris
 Communitabatur. Tanti jactura decoris
 Perditiōne gravi multos ad falsa retraxit.
 Inferni bacchantis opus! potuisse negarem,
 Si sacra deficerent textûs oracula, spreto
 Salvatore palàm tot grandia signa patrans,
 Æternis Superùm Mundi præferre cathedras.
 Nullibi Salvator poterat subsistere tutus;
 Inclinante die Solymæas deserit arces;
 Sed redeunte, statim Salomonis Tempora revisit.
 Hic docuit populum, manifestavitque stupendis,
 Quòd sit ab æterno Cœlorum Principe missus,
 Prodigiis. Os mella dabat, Cœlestèque lingua
 Nectar, & indomitas cicurabant dogmata mentes.
 Si meditor gressus, si mille molesta viarum,
 Si calidos Soles, tempestatumque rigorem,
 Si vigilas curas, indefessosque labores;
 In lacrymas solvor, stupidòque simillimus, illum
 Miror inauditum, tanta exantlantis, amorem.
 Hei Jesu mea Lux! mea morum norma! meæque
 Una salus animæ! tenebras disperge, sacrisque
 Illustra radiis cordis penetralia: mores
 Affectusque tuis conforma legibus: astris
 Incaniam tantâ quondam mercede redemptam
 Infere, quæ dudum Mundi sub mole fatiscens,
 Æstuat exuvias deponere corporis ægri.
 Dum morior, suppone manum; solare gementem:

Con-

Confirma fidei zelum; spem viribus auge;
 Dâque salutifero succensum pectus amore
 Angelicos inter comites efflare supremos
 Halituum gemitus: animam quoque carne
 Trade Creatoris gremio, sociâque beatis
 Cœlituum turmis; & post incendia Mundi
 Tot quassata malis animæ, peto, membra reum
 Ut tibi decantent socio conamine, magnos
 Inter Cœlorum concives, debita largo
 Pro sudore tuo præconia; sicque beata
 In te perpetuo conservatore triumphent.

**POESEOS SACRÆ ET PARTIS TERTIÆ
 INDUCTIO DECIMA.**

S. MARCUS CAP. 14

Et manducantibus illis accepit Jesus panem; & benedixit
 fregit, & dedit eis, & ait: Sumite, hoc est corpus meum
 Et accepto calice gratias agens, dedit eis: & biberunt
 illo omnes. Et ait illis: Hic est sanguis meus novi Testam
 menti, qui pro multis effundetur &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster Jesus Christus Hierosolymam
 Discipulis suis agnum Paschalem manducat; usque tem
 pè valedicens, in hac ultimâ sua in terris conversationis
 sacratissimum Altaris Sacramentum, tanquam æternum
 Testamētis filialis nostri Testamentum instituit.

Transierat glacialis hyems, & Phœbus am
 Temperiem Veris stellante sub Arjete Mundi
 Reddiderat; Scribæ & Pharisei tanta vident
 In populis Christum miracula ubique patrare
 Ante diem Paschæ decernunt tollere Jesum.
 Ast, quia prægrandes Paschali tempore co
 Adventant Solymam, justo terrore retenti
 Dissidium plebis metuunt: sed Dæmone

LUC.

22.

Iscariota, suo cuius jam strinxerat astu
 Cor Satanas. spondet Phariseis tradere Jesum.
 Gavisi super hoc verbo nebulonis, iniquum
 Constituunt pretium; quo pacto, crimen adornat
 Traditor; & spondet per fera silentia noctis,
 Dum populum tenet alta quies, adducere vincitum
 Quis scelus hoc Judæ Jesum latuisse putabit?
 Hoc non attento, Petrum charumque Joannem,^{Luc.}
 Ut sibi Pascha parent, Solymæam mittit in urbem.^{22. 8.}
 Sollicitè hi quærunt: Ubi vis, tibi Paschap aremus?
 Ille ait: Occurret vobis intransibus urbem
 Servus aquam portans; illum comitetis ad ædes:
 Et cum panderitis Domino mea nuncia, nempe
 Me cum Discipulis celebrare ibi Paschata velle,
 Monstrabit vobis cœnacula grandia, nostris
 Apta satis dapibus: quo facto, Pascha parate.
 Jussibus acceptis Solymam festinat uterque,
 Offenditque virum: reliquis cum fratribus ipse
 Subsequitur Christus: post reddita vota recumbit.
 Dumque lavare pedes illorum Christus adornat,
 Quilibet obfistit; generosè verò reponit ^{Joan.}
 Petrus: In æternum nunquam mihi crura lavabis.^{13. 2.}
 Salvator replicat: Si te non laverò, Simon,
 Nulla tibi mecum remanebit portio. Verbis
 His turbatus ait: Mundari malo, pedesque
 Et caput, atq; manus mundandas offero Christus:
 Ablutis pedibus, mundus non indiget ultra
 Mundari. His dictis succedit lotio; lotis
 Omnibus, adjecit: Vidistis, qualia feci;
 Hæc imitabimini. Posthæc sua cingula solvit.
 Accumbensq; iterum, cunctisq; sedentibus inquit:
 O quanto præsens vobiscum sumere Pascha ^{Luc.}
 Hactenus exarsi zelo! non ampliùs unquam ^{22. 15}
 Hoc

Hoc fruar in vivis , donec super astra levatus
 In Regno Patris repetam : prænuntio vobis
 Extremum durumque vale ; moriturus abibo
 His ità præmonitis , accepto pane , levatis
 Ad Superos oculis , frangens benedicit , & ora
 Discipulisque suis divisum præbet , aitque
 Ecce meum corpus , pro vobis quod datur ; omnes
 Participate : dein cœnæ post fercula , vinum
 Accipit , Ecce meo calicem de sanguine , dicens
 Hic quoque pro vobis fundetur : Pascha supremum
 Hoc fuit , Evcharicæ statuens primordia Cœnæ ,
 Triticæ segetes , sacri benedictio campi !
 Angelicis cibe digne labris , suavissime panum
 Tuque merum , lassæ completa refectio vitæ ,
 De sursum submisisse liquor , sacra potio ! quantis
 Optimus has Epulas dignatur honoribus Æther
 Quippe fides exosa dolos , & nescia falli ,
 Mandat , inattentis animoso sensibus ausu
 Credere , quòd verè per mystica verba sacrati
 Transeat in corpus Christi substantia panis ,
 Inque salutiferum vini natura cruorem :
 Non tamen , ut solus sinè corpore sanguis adesse
 Aut vice conversâ solum sinè sanguine corpus
 Christus in ambabus , panis vinique , figuris ,
 Integritate pari , nostrum se præbet in esum
 Excellens Epulum ! procul hinc discèdite gentes
 Promissumq; novo populo , quem Christus amavit
 Gressibus ad talem iussit concurrere mensam ,
 Evacuate locum ! properate ! accumbite ! tantis
 Vesciminor pia turba cibo ! cibus ille piorum
 Esuriem satiat ; nostro cibus ille medetur
 Languori ; cibus ille refert spiracula vitæ .
 Musa quid attentas encomia dicere nostræ

Arcanis Fidei? latices Heliconis, aquarum
 Pauperiem passi, sistunt sua flumina. Postquam
 Instituit Cœnam Christus, quid dixerit ultra,
 Musa refer: Vultu circumspiciebat amaro
 Discipulos, dicens: Ex hacce paropside mecum ^{Joan.}
 Traditor indignus cœnat; gemituque resumpto ^{13.21.}
 Continuat planctum. Possit Marpesia cautes ^{Matt.}
 Tanto verborum penetrari fulmine: verum ^{26.21}
 Surdus adest Deicida; scelus, quod mente rotabat,
 Exequitur: reliquos feriebat turbo dolorum.
 Quisque sibi, socioque timet, rogitatq; Magistrum:
 Num fortassis ego scelus hoc patrabo, Magister?
 Hoc proprium menti, quæ conscia criminis alget,
 Quod turbata malo, variis gemat anxia curis;
 Suspiciosa suis etiam diffidat amicis;
 Irrequieta simul variâ statione vagetur:
 Hæc editur taciti languoris tabe, suisque,
 Spe frugis positâ, tegitur suppressa ruinis:
 Effatum hoc verum Judas crudelis, iniquus
 Proditor & nebulo, suspensus fune fatetur.
 Sed cedò, qualis erat Judas? respondeo: Christi
 Oeconomus, custos loculorum, lectus alumnus
 Et socius; sed jam factus delator iniquus,
 Impostorque vaser, per quem (narrare paveſco!)
 Filius Excelsi, signis præclarus, ubique
 Gratus & acceptus, Pharisæis gentis iniquæ
 Principibus, contra Christum livore feroci
 Accensis, vili pretio (proh triste relatu!)
 Ter denis argenteolis, ut bellua, venum
 Turpiter expositus, truculento traditur ausu.
 Sed quali, mea Musa, putas, hæc sine peregit?
 Mammonæ servus (sic appellantur avari)
 Scariota fuit, lucri cupidissimus. Ergò

N

Pro-

Propter avaritiam Judæ (quis posse putabit?)
 Filius æterni Patris fit victima mortis!
 Errat hic affectus; moriendi causa, fatemur
 Æternæ, quam Christus amat, reparatio vitæ
 Sola fuit; Judas instrumentale scabellum,
 Quem præ millenis, Dominum fidumque Mag
 De cujus Deitate minùs dubitare valebat, (strum
 Prodere dedecuit. Sed quæ mensura malorum
 Inter cœnandum pergit prædicere multa:
 Discipulos à se fugituros, tærque Simonem
 Abjuraturum, se non novisse: gemendo
 Adjungit, cunctis se prospexisse libenter,
 Et curâsse, suis res nequa deesset amicis;
 Sed modò tempus adest, subdebat, ut ensis eman
 Respondent illi: Geminos hïc ecce, Magistra
 In promptu gladios: at Jesus, sufficit, inqu
 Immiscent dictis fastum spirantia fratres;
 Et cui conveniat primatus, fortiter urgent.
 Dicit eis: Reges hæc sollicitudo fatiget;
 Nos humiles jubet esse Deus, Mundique profan
 Moribus exemptos. Quis vestrum, quæso, negabit
 Me vobis semper facilem vigilémq; Magistrum
 Officiosum etiam simul exhibuisse ministrum?
 Sitque minore minor magnus, parvùsq; minor
 Inferior, talique gradu procedite fratres.
 Ad mea, Discipuli, quos diligo, mœsta reverti
 Mecum mansistis, inemori quod mente repon
 Si quis turbo mali, si quæ tentatio mentem
 Tristitiæ nebulis obduxit. State! parumper
 Dividor à vobis; ut, quæ mihi summa parat
 Regna Pater, vobis pariter concivibus æquo
 Ordine disponam, faciámque recumbere circa
 Fercula Divorum fruitum, quæ divite corn

Luc.
22.

Luc.
22.24.

Luc.
22.28.

Gaudia suppeditat Cœlestis copia regni.
 Præterea vobis sublimes præparo sedes,
 Ut sedeatis ibi cum Majestatis honore,
 Summa Jacob tribubus duodenis jura daturi.
 Ad Petrum conversus ait : Mi Petre , rogavi
 Pro te sollicitè Patrem , ne fortè , quod absit,
 Deficiat tua vera fides , & corruat : ergò
 Tu quoque conversus reliquos aliquando fideles
 Confirma fratres. Hæc sancta precatio Christi
 Durat adhuc : hujus stabili virtute videmus
 Romanam toti Mundo dare jura Tiaram.
 Est super invictâ Romana Ecclesia rupe
 Ædificata ; feris tempestas nulla procellis
 Hanc turbare potest : casso Synagoga labore,
 Per lapides Sancti Stephani , fustemque Jacobi
 Hanc oppugnavit : gentes tria sæcula densis
 Affixere malis ; tamen hæc Ecclesia vicit.
 Multa quidem nostrum ceciderunt millia ; verum
 Horum sanguis erat fecundum semen : ab illo
 Fertilis , implevit numerosior horrea Christi
 Messis , & ingenti lucro sua damna refecit.
 Successit tantis furiarum motibus hydra,
 Hæresis infelix , rapidis tot faucibus aucta,
 Quot fovet in fibris errorum monstra : sed esto
 Hinc crepitet bacchando Notus , fremat inde pro-
 Horrificis Boreas, cieatque tonitrua Caurus ; (cellis
 Sunt ignes fatui , per inania nubila , quodam
 Cum sonitu rapti ; perituri , quando reducit
 Per nebulas solidi Sol candida lumina veri.
 Stat modò Pontificum sedes , ubi sanguinis unda
 Inter Gentiles statuas effusa fluebat.
 Quis vestrum dubitat, Christum sua posse trophæa
 Hostibus elisis inimico infigere campo ?

Luc.
 22.31.

Ante diem Domini sociabit ovilia Christus:
 Unus Pastor erit, qui, postquam flammea Cœli
 Tempestas faciem Mundi renovaverit, alma
 Cum sibi commissis Cœli sociabitur Aula.
 Accelerate gradum Borealia regna! redite!
 Pandit, ut excipiat victrix Ecclesia mater
 In gremium reduces, magno sua brachia plausu.
 Restat, ut absolvam Cœnæ postrema. Fideles
 Se fore, Discipuli spondent: sed promptior ore
 Obfirmat sua dicta Petrus, qui postea serò
 Perfidiam planctu detestabatur amaro:
 Attamen intuitu Christi conversus, ab illo
 Promeruit statui Primus super ardua sanctæ
 Sedis Apostolicæ Rector, summusque Magister.
 Res tua nunc agitur: fratres converte; fidei
 Obsequio conjunge preces, conamina nostri
 Protege Pontificis BENEDICTI; denique totum
 Ut convertatur, tibi Petre expandimus Orbem.
 Se levat ex mensa Dominus; consurgit utrimque
 Turba simul, grates dictura: deinde gradatim
 Effluit ex foribus Judas, valedicere namque
 Non potuit Christo, neque verò debuit ille
 Proditor horrendus. Christus, quæ dixerat inter
 Cœnandum, repetit: valedicit suaviter, addit
 Pollicitis lacrymas, cupidis amplectitur ulnis,
 Oscula distribuit, consuetos intonat hymnos,
 Egrediturque foràs, tristémque revisitat hortum.

POE